

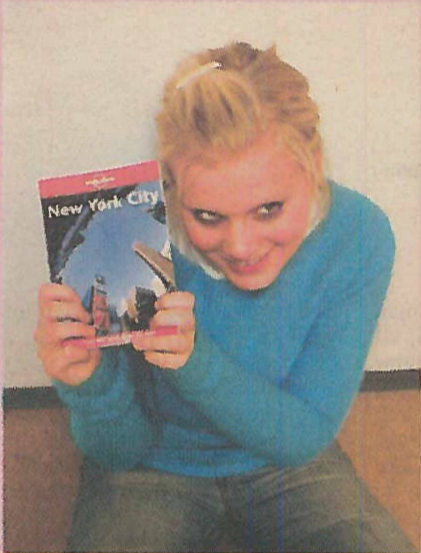
Valgets vinner

SSL knuste all motstand og fikk halvparten av stemmene ved urnevalget.

side 5

Bedre råd

Studenter har ikke så dårlig råd som folk skal ha det til, viser en ny undersøkelse.

side 10 og 11

TSI-jubel

Innebandylagene til TSI åpnet i helga seriespillet med bravur.

side 8

Krangler om skolepenger

Foto THOMAS METZ

Sosialistisk studentlag og Moderat liste krangler så bustene fyker om det er grunn til å frykte skolepenger for studenter i Norge.

– Ja, mener Jørn Henriksen og SSL. – Bare tull, sier Tor Arne Morskogen og Moderat liste.

side 3 og 4

Ledige jobber våren 2004

UT

Utopia

Utopia er et organ for studentene i Tromsø. Avisen gis ut med støtte over semesteravgiften.

Ansvarlig redaktør:
Eirik Linaker Berglund

Kulturredaktør:
Eivind Biering-Strand

Desksjef:
Per Josef Kr. Insulán

Fotosjef:
Lisa Halvorsen

IT-ansvarlig:
Marius Flage

Sivilarbeider:
Mikkel Berg

Redaksjonen:
Ingvild Buhaug
Pernille Dehli
Dima Emelianov
Glenn Fagervik
Kjartan Habbestad
Kai Magne Melhus
Thomas Metz
Andreas Myrvold
Sian Constance O'Hara
Kjartan Otterå
Ollis
Audun Rundberg
Maja Sojtaric
Katarina Stein
Ørjan Vøllestad

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 59 00

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no

Vev:
www.utopia.no

Annonsering:
Kontakt Maja Sojtaric for tilbud på telefon 91845151, eller e-post annonse@utopia.no

Opplag:
4.200

Neste deadline:
16. oktober 2003

Neste utgivelse:
22. oktober 2003

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

Gutten i røyken

LIVSNYTER: Per Inge Torkelsen skyter fra hofta mot statens antiroykekampanje.

Per Inge Torkelsen er atter aktuell med sine mange provokasjoner og skyts mot statens antiroykekampanje. Han mener myndighetene spiller på folks dødsfrykt.

Tekst SIAN CONSTANCE O'HARA

– *Per Inge, hvor mye røyker du?*

– Jeg røyker faktisk nå. Ellers forbruker jeg 28-29 sigaretter om dagen, i tillegg til 1-2 sigarer.

– *Vurderer du å slutte i nærmeste tid?*

– Nei, jeg koser meg med røyk. Men det koster jo masse penger...

– *Og helsen, hvordan er det med den?*

– Ja, gudane vett...

– *Hvordan liker du statens røykekampanje?*

– Røyk er det eneste produktet man kan lyve om. Det som formidles i røykekampanjen er ikke en gang sant, og i det minste sterkt overdrevet og unyansert. TV-kampanjen inneholdt bilder av raserte

menneskekropper som ikke en gang var av ekte mennesker. Staten synes åpenbart at hensikten helliger middelet. Det finnes faktisk et reklameforbud mot alkohol her til lands også, men det tar vi ikke så nøye. Røyk er i tillegg det eneste produktet man ikke kan si noe fint om, for det er ikke lov.

– *Men er ikke røyk mer skadelig enn alkohol?*

– Det er jo ingen som banker kona si i nikotinrus akkurat.

– *Tror du antiroykekampanjen er skadelig i seg selv?*

– Antiroykekampanjen baseres på frykt – akkurat som i Amerika der terrorkrigen oppmuntrer befolkningen til å være redde hele tiden. Vi kommer til å dø! Kreft! Rødvinsfrykt! Pinsler! Vi trimmer for lite! Vi er for feite! Alt kan vi dø av! Hvorfor ikke bestrebe seg på å være glad i stedet?

– *Tror du røykekampanjen er et ledd i en større, statlig strategiplan?*

– Regjeringen vil nok ikke i nærmeste fremtid komme til å forby røyk og alkohol – og latter, selv om det er det de vil. Det er nok en vanvittig helsegevinst de har i sikte, og sånn sett kan det hende de treffer mål, men livskvaliteten blir neppe forbedret. Vi har snart

talibanske tilstander her; hvis man trer ut og ser det hele utenfra, vil man finne at det i større grad minner om et diktatur her på berget. Helseminister Dagfinn Høybråten foreslo å forby sigaretten på film! Ikke røyk på musikkvideoer! Ikke noe sted! Alt skal bort! I alle andre land ville dette blitt kalt god gammel dags propaganda, og det kan knapt bli stort verre. Allerede i 1975 ble røyken sensurert bort fra tegneseriene, kanskje ikke ved lov, men avisene tar ikke lenger inn sigarett-tegneserier. Se på Pongus! Han røyker ikke! Men han er jo en selvskreven røyker!

– *Hva vil langtidseffektene være, tror du?*

– Folk vil gå under jorden! Vi vil få røykegerilja! Røykere under dekning, selvmordsrøykere og så videre. Folk vil begå sivil ulydighet og røyke på pur faenskap og trass – spesielt blant studenter, punkere, samfunnsopportuniste og andre kreative miljøer.

– *Hva tror du er motivet eller årsaken til denne politikken?*

– Det er hevet over enhver tvil at pietismen fremdeles har godt rotfeste i Norge, et litt for godt feste faktisk. Vi er omgitt av pietistiske helsefanatikere som er livredde for alt som smaker av glede, enten det dreier seg om mat,

drikke, onanering eller øvrige forlystelser.

– *Hvordan ville du tilpasset samfunnet til det ideelle?*

– Jeg liker toleranse. Det er faktisk det fineste ordet på norsk – og hensyn. Toleranse for røykere, kvinner, homofile, mørkhudede og alle andre! Kan vi ikke heller leve sammen, i stedet for å støte noen ut, og hevde premisser for å passe inn? Hvorfor ikke legge forholdene til rette for alle og enhver – blant annet de 1,3 millioner røykere. Ingen annen gruppe er det lov til å diskriminere så grenseløst. Hva om man hadde foreslått å nekte alle rullestoler adgang til restauranter? For et ramaskrik!

– *Men tror du ikke det er plagsomt for en røykers omgivelser å ufrivillig bli sittende i dampens hete?*

– Jo, men denne røykekampanjen er også plagsom for de 1,3 millioner. Man skal jo selvsagt ta hensyn til ikke-røykere også. Men det er jo bevist at passiv røyking slettes ikke er så farlig som man skal ha det til. Og et røykerom her og der ville slettes ikke blitt jordens undergang, og ei heller en pub eller restaurant for røykere.

Utopia
for 10 og 25 år siden

10 år siden

Fra og med mandag 8. november ble det innført totalt røykeforbud i UB-kantina. Kantinesjefen blåste langt i vanlig saksgang og tok avgjørelsen på egen hånd, uten å konsultere sine overordnede.

Henta fra saka *Røykekrig i UB-kantina* 12. november 1993.

25 år siden

Et flertall av Stortingets industrikomité har nylig gått inn for ei utbygging av Alta/Kautokeino-vassdraget. Den 16. september skal saka opp i Stortinget, og man venter også der et flertall for. Kampen mot utbygging må derfor nå gå over i en ny fase der man må ta i bruk utenomparlamentariske virkemidler.

Henta fra saka *Varig vern av Alta/Kautokeino-vassdraget*

Et slag for smerten

Synser AUDUN RUNDBERG

Lørdag kveld inntok jeg en solid dose HGH i Tøyenbekken. Oslo er en grei by for slike som meg. Jeg får tak i det jeg vil, når jeg vil. Også countrymusikk.

Det er noe med country.

Siden våren 2000 har følgende sitat fra TV-serien *Buffy the vampire slayer* hatt en spesiell plass i hjernen min. Xander har nettopp spurt Buffy om hun blir med på date med han. Men Buffy vil bare

være friends. Xander har løsnin-gen: "That's okay. I don't wanna go. I'm just gonna go home, lie down and listen to country music. The music of pain."

Det er noe med country, og det gjør ikke vondt.

Ingrediensene i HGH er musikerne Martin Hagfors fra Home Groan og Håkon Gebhardt fra velkjente Motorpsycho, og nesten alle instrumentene i hele verden. I alle fall alle de kule instrumentene.

Det eneste som manglet på konserten akkurat denne lørdagen var en tuba. Men etter én time dukket blåserne fra Jaga Jazzist opp, og vips var kvelden komplett.

Verken Hagfors eller Gebhardt spiller i Tromsø med det første, men om du befinner deg i Fredrikstad, Kristiansand, Kongsvinger, Melhus, Trondheim, Namsos, Trondheim igjen, Bergen, Etne, Stavanger eller Oslo de kommende to ukene, vet du hva du skal gjøre. Det er noe med country.

Striden om skolepenger

GRUNNLØS FRYKT? Hvorfor er det stor uenighet blant studentpolitikere om hvorvidt det er mulig at skolepenger kan bli en realitet?

SSL valgte å aksjonere mot studentbetaling foran et samlet pressekorps. Da ble Moderat liste sure. Hvorfor?

Kommentar EIRIK L. BERGLUND

Vi blir ikke ferdig med Ryssdal-utvalget. Vi kommer ikke til å bli det heller. Dette er et tema som kommer til å bli diskutert i lang tid enda. Hvorfor? Fordi utvalgets arbeid kan få stor innvirkning på tilværelsen til ikke bare universiteter og høyskoler, men samtidig også ansatte og studenter. Når Stortinget har behandlet utvalgets innstilling kan studenter og ansatte gå en fremtid med store endringer i møte.

Det var en av grunnene til at SSL valgte å ha en aksjon mot studentbetaling på Universitetet i forbindelse med valget. Selvsagt var aksjonen også en måte å sanke stemmer på, og en måte å få medias oppmerksomhet på, hvilket de klarte med glans. Det er lenge siden studenter har fått så mye oppmerksomhet rundt en sak i Tromsø. NRK var til stede, Bladet Tromsø og TV Tromsø var til stede, og media tente på konflikten om studentbetaling mellom SSL og Moderat liste. En genistrek av SSL å få oppmerksomhet rundt temaet i media, og et smart trekk i forhold til å få opp øynene til studentene. Men hvorfor ble Moderat liste så sint på SSL?

Ulike formuleringer

Moderat liste mener det er bare tull at studenter trenger å frykte egenbetaling dersom Stortinget velger å følge flertallet i Ryssdal-utvalget. SSL mener det motsatte; det er grunn til å kjempe mot et brudd med gratisprinsippet. De moderate er enige i at man må

kjempe mot studieavgift, men mener at det ikke finnes noe å kjempe mot i denne saken.

Ingen trenger å frykte egenbetaling. Ikke etter nyttår, ikke i april, ikke enda, i alle fall. Men kan det komme?

Ryssdal-utvalget delte seg i to, blant annet i spørsmålet om det såkalte *gratisprinsippet* i norsk høyere utdanning, et prinsipp som, selv om det ikke har vært lovformulert, har vært lagt føringer på fra Stortingets side i en årrekke. Mindretallet, inkludert Arne Benjaminsen, direktør på UiTø, valgte en formulering som lød noe sånt som at man *bare kan ta betalt for videre- og etterutdanning*. Flertallet formulerte seg annerledes; *i den utstrekning staten fullfinansierer enkeltstudier, bør ikke institusjonene ha rett til å kreve betaling*. Hva er så forskjellen på de to innstillingene?

Departementets oppgave å vurdere

Begge formuleringene ønsker å lovfeste gratisprinsippet, det sier seg selv. Uansett hvilken innstilling Stortinget faller på, vil det være formulert i loven. Det har det ikke vært tidligere. Leder av utvalget, Anders Ryssdal, sier til Utopia at det aldri har vært flertallets intensjon å innføre egenbetaling. Bjarne Kvam antydte i forrige utgave at flertallet muligens ville havnet på en annen formulering enn de gjorde, dersom de hadde fått sett mindretallets formulering først. Men det ble ikke tid, sa han.

SSL mener det nå vil være opp til institusjonene selv å avgjøre om

studiene er fullfinansiert fra staten, som det heter i flertallets tekst. Dette er ikke riktig. Utdannings- og forskningsdepartementet er helt klar på at det er departementets oppgave å avgjøre det.

Viktig å gi lyd

Det er ingen tvil om at flertallets tekst er mer åpent for tolking og egnet til å spre usikkerhet enn mindretallets. Samtidig er mindretallets forslag en lovfesting av at man kan ta betalt for videre- og etterutdanning. Det har ikke vært en del av loven tidligere.

Hva er det så å krangle om? De moderate mener at det var feil av SSL å bruke denne saken som valgflesk til urnevalget, rett og slett fordi de mener det er en feil tolkning av faktiske forhold.

Jeg mener det er viktig at studentene gir lyd fra seg, og setter også mulige fremtidige problemstillinger på dagsorden, om ikke annet for å få oppmerksomhet rundt det. Om det var riktig av SSL å bruke dette i valgkampen, er en annen diskusjon som SSL og Moderat liste aldri blir enige om.

Selv om det kan se ut som at scenariet med studentbetaling ikke vil utspille seg i nærmeste fremtid, er det viktig at studentene får frem hva de mener om formuleringen til flertallet i Ryssdal-utvalget.

De ulike tolkningene av flertallets innstilling kunne imidlertid vært diskutert på kammerset mellom SSL og Moderat, og studentpolitikere burde kanskje samlet seg rundt et felles utspill som ville hatt enda større slagkraft.

Gratulerer!

Leder Det går lenge mellom hver gang Utopia befatter seg med norsk toppfotball. Noen ganger er det imidlertid på sin plass. Dette er en slik anledning.

■ Tromsø idrettslag berget plassen i Tippeligaen på overtid etter en scoring av balsfjordingen Arne Vidar Moen, eller *Mirakel-Moen* som avisa Nordlys har døpt han om til. Det er helt utrolig hvor små marginene er i fotball. Gjennom hele kampen lørdag satt tromsøværingene og bet negler og håpet på en scoring. Alt som skulle til var ei scoring til Tromsø, eller ei scoring til Bryne mot Ålesund. Sistnevnte kom aldri. I stedet økte Ålesund til 2-0, og TIL *måtte* score mot Rosenborg, Norges desidert beste fotballag gjennom tidene. Sjansene haglet til begge lag, og spenningen var til å ta og føle på, som floskelen sier. Men TIL var på det tidspunkt i 1. divisjon. Det var krampeaktig spennende.

■ Så skjer det. TIL får frispark fra 20 meters hold. "Dette er det siste som skjer i kampen", sier radiokommentatoren. Skal det gå likevel? Skal TIL virkelig klare å slå Rosenborg? Humøret stiger, men synker raskt idet det rapporteres at skuddet går like utenfor. Der røyk muligheten. Slaget var tapt.

■ Men *Mirakel-Moen* ville det annerledes. Ballen gikk nemlig via en Rosenborg-spiller, og på det påfølgende hjørnesparket stanget han innlegget rett i nettet, og sendte med det hele Tromsø by rett til himmels. Og Ålesund ned i 1. divisjon. TIL hadde plutselig slått Rosenborg i to kamper på rad og berga plassen!

■ Enhver som har så mye som et snev av fotballinteresse og bypatriotisme i seg, kjente hvor viktig akkurat den scoringa var. Det betyr enormt for en by som Tromsø å ha et lag i Tippeligaen. Forskjellen på 1. divisjon og Tippeligaen er så stor både økonomisk og sportslig at Tromsø sannsynligvis måtte ha funnet seg i å bli værende i 1. divisjon eller lavere noen år. Det finnes flere eksempler på lag som har rykket ned én gang, og klart å komme seg opp igjen, men som har slitt i flere år for å klare å komme seg opp igjen når de har rykket ned for andre gang, om de i det hele tatt makter det. Mange av spillerne ville blitt solgt, eller i noens tilfelle, lagt opp, og drastiske økonomiske nedskjæringer hadde presset seg frem.

■ Så vil mange si: Er fotball så viktig, da? Ja. Fotball engasjerer mange, og er med på å skape en fellesskapsfølelse blant folk som knytter byen sammen. Folk får en god følelse av å kunne si "vi har et lag i Tippeligaen".

■ Å ha en felles suksess å kunne juble for, er med på å gjøre et sted til noe mer enn en by eller et tettsted, nemlig et levende samfunn med felles mål, gode opplevelser og samhold.

■ Vi gratulerer TIL med fornyet kontrakt i Tippeligaen, og håper på mange spennende kamper og mye å juble for til neste år.

Nedstemt

Færre studenter stemte ved urnevalget enn i fjor. Kanskje valgdeltakelsen ville gått opp dersom man fikk muligheten til å stemme folk ut?

Rektor foreslår karakterendring

Rektor ved Universitetet i Oslo, Arild Underdal, mener det er på tide å gå over til å gi bestått/ikke bestått i forbindelse med karaktergivning ved mastergradsstudier. Underdal mener hvert enkelt fag bør ta stilling til om de vil gå over til bruk av bestått/ikke bestått på mastergradsstudier. I et skriv anbefaler universitetsrektoren at fag som uansett ville gi mest A-er og B-er, bør bruke bestått/ikke bestått istedenfor skalaen som går fra A til E, skriver Universitas.

Bruker Gauss

Uansett hva de presterer, skal ti prosent av studentene ved landets universiteter og høyskoler få beste og laveste karakterer. En Gauss-kurve, eller en "normalfordelingskurve", blir blant studentene kalt for sensorenes lille form for pilkast-metode når karakterer skal fastsettes. Hvor mange som skal få de ulike karakterene, er forhåndsbestemt: 10 prosent av studentene skal få beste (A) eller dårligste stakarakterer (E), 25 prosent får B og D, mens 30 prosent av dem ender med middelkarakteren C.

URNEVALGET

Full splid om skolepenger

– Flertallet i Ryssdal-utvalget åpner for skolepenger, mener SSL. – Bare tull, sier Moderat liste.

Tekst EIRIK LINAKER
BERGLUND

Foto THOMAS METZ

Under valgkampen til urnevalget holdt Sosialistisk studentlag en aksjon på Universitetsbiblioteket der de advarte studenter mot at det kan bli aktuelt med skolepenger i norsk høyere utdanning, dersom flertallet i Ryssdal-utvalget blir hørt i Stortinget. Dette gjorde de med å dele ut fiktive innbetalingsblanketter til studentene.

Flertallet har en formulering som sier at man ikke kan ta skolepenger så lenge studiet er fullfinansiert av staten, noe SSL mener åpner for egenbetaling i det lange løp.

– Da kan institusjonene ta egenbetaling dersom de mener at de ikke får fullfinansiert et studium, sier leder i SSL, Jørn Henriksen.

– Bare tull

Han møter imidlertid motbør hos Tor Arne Morskogen og Moderat liste.

– Det er bare tull at dette åpner for egenbetaling. Også flertallet lovfester gratisprinsippet, mener Tor Arne Morskogen.

Mindretallet sier at man bare kan kreve egenbetaling til videre- og etterutdanning. Morskogen mener denne formuleringen, dersom den blir vedtatt, er i strid med Grunnloven.

– Mindretallets forslag er ulovlig i henhold til Grunnloven, fordi man på denne måten forskutterer

statstøtte, som det jo er Stortingets oppgave å gjøre over statsbudsjettet, påpeker Morskogen.

Direktør Arne Benjaminsen, en del av mindretallet i utvalget, mener Morskogen skyter over mål.

– Det er bare tull. Systemet har alltid vært praktisert på denne måten. Men dersom vår innstilling blir fulgt, må det harmoniseres i forhold til budsjetteknikken med Statsbudsjettet.

Stor mediedekning

Morskogen braket sammen i ordveksling med Rune Henriksen i Sosialistisk studentlag under markeringen.

– Dere ser spøkelser på høylys dag, påstod Morskogen, med adresse til Henriksen og SSL.

– Det er ingen som ønsker å innføre skolepenger, alle er enige i at utdanning skal være gratis i Norge, også flertallet i Ryssdal-utvalget, mener Morskogen.

– Det finnes andre, og mye viktigere ting å diskutere i innstillingen fra utvalget enn dette, for eksempel studentrepresentasjon i styrene, mener han.

SSL er av en annen oppfatning:

– Med flertallets formulering vil det bli opp til hvert enkelt studiested å avgjøre om et studium er fullfinansiert. Dersom det ikke kommer nok fra staten, kan det føre til at de gradvis tar betalt, derfor er dette en viktig sak, mener Henriksen.

UENIGE: Tor Arne Morskogen mener Jørn Henriksen, Rune Henriksen og resten av SSL tar feil når de anklager flertallet for å åpne for studentbetaling.

I dårlig samsvar med Grunnloven

Anders Ryssdal, leder av utvalget og en del av flertallet, vil ikke si at mindretallets innstilling i forhold til egenbetaling er i strid med Grunnloven.

– Jeg vil si at mindretallets

innstilling er i dårlig samsvar med Grunnloven og det system vi har som sier at Stortinget skal budsjettere bevilgninger. Dette vil være med på binde opp Stortingets bevilgningsmyndighet, mener

Ryssdal.

– Samtidig må jeg få presisere at det er ingen uenighet om at det er Stortingets oppgave å fullfinansiere studietilbudet i Norge, påpeker han.

Fremskrittspartiet vil kapre studenter

– Vi vil være et reelt alternativ for alle studenter i Tromsø, sier Jørn Viggo Sørensen, konstituert leder for Fremskrittspartiets nystartede studentlag.

Tekst KJARTAN HABBESTAD
Foto KARL FREDRIK SJURSEN

Partiorganisasjonen til Frp ønsker å bedre kontakten med studentene og utdanningsinstitusjonene, og sammen med ungdomspartiet FpU har de tatt initiativ til å opprette en egen studentorganisasjon. Nylig ble studentlaget i Tromsø stiftet. Et mål er å stille liste ved valg til studentstyret neste år.

– Nei til skolepenger

Foreløpig er studentlaget så ferskt at leder og statsvitenskapsstudent Jørn Viggo Sørensen ikke vil trekke frem noen kampsaker. Studentlagene fra ulike steder i landet

skal i nærmeste framtid møtes for å formulere et politisk manifest for deltakelsen i studentpolitikken. Men Sørensen lover at dette vil være fundert på de samme prinsippene som moderpartiets utdanningspolitikk.

– Vi vil arbeide for fristillig og konkurranse mellom utdanningsinstitusjonene, og en klarere tilknytning til næringslivet. Vi vil arbeide for mer valgfrihet i studie-situasjonen.

På direkte spørsmål om hvordan partiet stiller seg til de dagsaktuelle stridstemaet knyttet til skolepenger er Sørensen klar:

– Vi sier nei til skolepenger. Utdanning er et offentlig ansvar!

Rekruttere kompetanse

BI-student og leder for Tromsø FpU, Tom Erik Forså, håper at studentlaget vil bli et viktig organ for å rekruttere folk til partiet.

– Det er viktig for oss og alle andre partier å profilere oss overfor studenter, for å rekruttere folk med kompetanse. Studentene er tross alt framtida, mener han.

Han trekker fram SV som et eksempel på et parti som har vært flinke til å ta impulsene fra studentmiljøet og akademia, og håper at Frp kan bli bedre på dette med en stor studentorganisasjon.

– Hvordan tror dere det blir å starte et lokallag for Fremskrittspartiet ved dette historisk sett så

FERSK: Neste år vil også det nystartede studentlaget til Frp stille liste til valg av studentstyret. Her representert ved Tom Erik Forså (til venstre) og nyvalgt leder Jørn Viggo Sørensen.

røde universitetet?

– Det kan sikkert bli tøft, men den utfordringen tar vi. Samtidig vil jeg påpeke at vi ikke ønsker å starte noen krig her, men vil være et alternativ, sier Forså.

– Ser man på oppslutningen til partiet både ved Stortings- og

lokalvalg er det grunn til å tro at vi også har studenter som er enige i de sakene vi arbeider med. Og med etableringen kan vi kanskje hjelpe dem "ut av skapet", ler leder Sørensen.

UFO-alarm i Tyskland

Det kraftige nordlyset som viste seg over hele verden for en uke siden utløste full UFO-alarm i Tyskland, melder Der Spiegel. Tyskerne har aldri sett nordlys i sitt eget land tidligere, og mange ringte inn meldinger om påståtte observasjoner av UFO'er når det spektakulære nordlyset viste seg fra i all prakt over hele landet. Telefonlinjene nærmest glødet. Ekspertene beroliget folk med forklaringen om at det var nordlys fremskapt av den kraftige eksplosjonen som skjedde på sola for noen dager siden.

Flest kvinner med høyere utdanning

Flere kvinner enn menn hadde utdanning på universitets- eller høgskolenivå i 2002, dette melder Statistisk sentralbyrå. Kun fire av fylkene hadde flertall av menn med høyere utdanning. Flere kvinner enn menn har universitets- eller høgskoleutdanninger på inntil fire år som høyeste fullførte utdanning, mens flest menn har lengre høyere utdanninger. Derimot er kvinnene i flertall blant dem som har fullført en utdanning ved universiteter eller høgskoler – alle nivåene sett under ett.

URNEVALGET

Fortsatt i førerretet

Sosialistisk studentlag (SSL) gikk nok en gang seirende ut av urnevalget på Universitetet. Lista får fem av ti mandater i Studentstyret, og beholder dermed posisjonen fra forrige valg.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND
Foto THOMAS METZ

Det knyttet seg spenning til om SSL ville beholde den sterke posisjonen de har på Universitetet ved årets valg. Etter at stemmene var talt opp, kunne listetopp Jørn Henriksen puste lettet ut: Nesten halvparten av stemmene gikk til SSL, og de får dermed halvparten av representantene, fem i tallet.

Vil gjenvinne tilliten

Det betyr at Henriksen, Anja Uglem, Hallgeir Ofte, Terje Håkstad og Idunn Austdal kan finne sine plasser rundt bordet etter nyttår. Henriksen vil også stille som kandidat til ledervetet.

– Vi gjør det beste valget på tre år, så vi har god grunn til å være fornøyde, sier han, og ramser opp fanesakene.

– SSL vil blant annet arbeide for å følge mindretallets innstilling i Ryssdal-utvalget mot skolepenger og for sterk studentrepresentasjon i styrene.

– Det blir viktig å jobbe for å få mobilisert studentene og synliggjøre Studentstyret, gjenvinne tilliten til Studentdemokratiet her, fortsetter Henriksen.

SSL har også miljø som en

hjerteresak.

– Vi ønsker å få klarlagt at miljøarbeidet i Studentstyret skal ligge under velferdsansvarliges arbeidsområde, skyter Terje Håkstad inn.

Nedtur for Moderat liste

Spenning knyttet det seg også til hvordan stemmemassen til Sosialdemokratisk liste, som ikke stilte i år, ville fordele seg på de resterende listene. Moderat liste måtte gi fra seg én plass, mens det lenge så stygt ut for VIP, som så ut til å miste begge sine plasser i Studentstyret.

Ved endelig opptelling viste det seg imidlertid at de berget én plass. Noe overraskende ble listetopp Petter Johansen forbigått av nummer to på lista, Anne Cecilie Nyheim, på personstemmer. Nyoppstartede Frivillig samfunnsliste ser ut til å ha overtatt stemmemassen til Sosialdemokratisk liste fra i fjor, og får to plasser.

For Moderat liste ble valget en stor nedtur. I år har de hatt tre seter i Studentstyret, nå må også de klare seg med to mandater i studentenes høyeste organ, med bare 17 prosent av stemmene, mot 27 prosent i fjor. Listetopp Håkon Bryge kom inn sammen med Britt Christine Mathisen. Hun gikk

FORNØYDE: SSL ble den store vinneren i årets urnevalg. Fra venstre Idunn Austdal, Jørn Henriksen og Terje Håkstad. Hallgeir Ofte og Anja Uglem var ikke tilstede da bildet ble tatt.

forbi andre kandidat Geir Arne Johansen på personstemmer. For SSL og FSL gikk alle toppkandidatene inn. Sistnevnte får inn Vegard Stokland (nåværende leder og representant fra NFH) og Ingvild Schei.

Konstitueres i slutten av november

Dermed ser det ut til å bli en god del utskiftninger i det nye styret. I tillegg til de ti listerepresentantene skal det sitte representanter fra fakultetene. Disse velges i disse dager, det varierer litt fra fakultet til fakultet når det blir gjort. Siste uka i november skal det være klart, da samles de nyvalgte til et konstituerende møte, hvor nytt arbeidsutvalg skal velges, deriblant ny leder. Per dags dato er det bare to kandidater til vervet; nåværende leder Vegard Stokland og SSLs kandidat, Jørn Henriksen.

Det nye styret tiltrer 1. januar 2004.

Deltakelsen ned

Til tross for optimisme i forkant av valget, gikk valgdeltakelsen ned fra i fjor. Totalt kom det inn 542 stemmer fordelt på de ulike urnene. Det er en valgdeltakelse på 8,7 prosent, noe som betyr en nedgang på 0,1 prosent fra i fjor. Studentstyreleder Vegard Stokland ser ikke for mørkt på det.

– Forholdene tatt i betraktning så er vi fornøyd med det, ja. Det har vært litt lite blest om valget i forkant, så vi hadde egentlig forventet en større nedgang. Men vi er fornøyd med at nedgangen ikke ble så stor som vi fryktet, forteller han.

Tallene:

Liste	Prosent	Mandater
VIP	6,8 prosent	1
Moderat	17,2 prosent	2
FSL	23,6 prosent	2
SSL	49,3 prosent	5

Utbedrer NFH

Teknisk avdeling ved Universitetet vil nå utbedre rekkverkene på Norges fiskerihøgskole.

Tekst KJARTAN HABBESTAD

Utopia påpekte tidligere i høst at rekkverkene på Norges Fiskerihøgskole (NFH) ikke tilfredsstilte nye krav i henhold til forskrift om arbeidsplasser og arbeidslokaler. Avstanden mellom gulvet og nedre kant av glassplatene som dekker rekkverkene var større enn det forskriften tilsier. Dette innebærer en fare for at gjenstander kan falle under og treffe personer som befinner seg på et lavere plan. Da arbeidstilsynet i Tromsø ble

SIKRES: Etter at Utopia tok opp saken vil man bedre sikkerheten på NFH.

Arkivfoto KJARTAN HABBESTAD

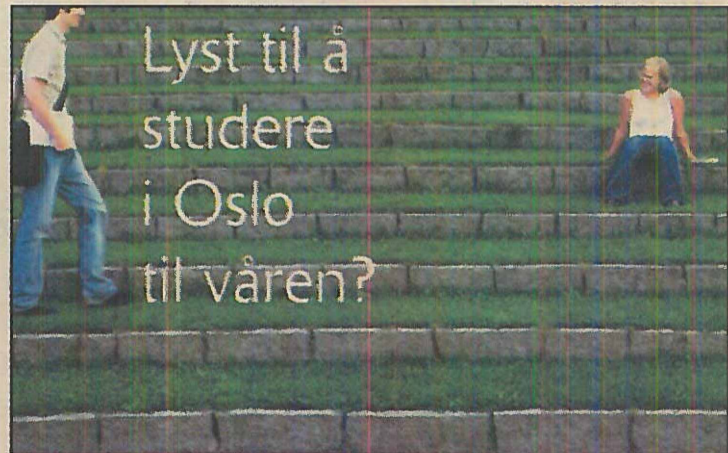
gjort oppmerksomme på forholdene oppfordret de Universitetet ved Teknisk avdeling (TA) til å ta kontakt for en gjennomgang. Etter saken tok TA kontakt med arbeidstilsynet, der de ble enige om at Universitetets eget verneapparat kunne foreta en evaluering av forholdene.

– I slutten av september tok vi en gjennomgang sammen med vernesjefen på Universitetet. Vi har vedtatt å heve gulvlisten ved å montere på bredere metallbånd, slik at risikoen for at gjenstander faller under rekkverket reduseres,

forteller direktør ved TA, Kathrine Julin Pettersen.

– Båndene er allerede bestilt og monteringsarbeidet vil komme i gang i nærmeste framtid, forsikrer hun.

På sikt vil man også bytte ut pleksiglassplatene som er montert på rekkverkene med noen bredere. Dette for å redusere åpningene rundt gjerdestolpene på rekkverkene. Men på grunn av kostnadene vil man gjøre dette etter hvert som slitasje gjør det nødvendig med utskiftninger.

På MF kan du studere KRL og teologi som del av en bachelor-, master- eller cand. theol. grad. MF tilbyr også kateketutdanning, ex.phil og ex.fac.

For mer informasjon, kontakt MF v/studieveileder eller gå inn på våre hjemmesider: www.mf.no
Søknadsfrist 10. november 2003

Pb 5144 Majorstuen, 0302 OSLO
Tlf.: 22 59 05 00 Faks: 22 59 05 05
E-post: post@mf.no
<http://www.mf.no>

MF
Det teologiske Menighetsfakultet

Vil ha Hamsun-byste på Universitetet

Biblioteksdirektør Helge Salvesen mener det er en god idé å sette opp en byste av Knut Hamsun på Universitetsbiblioteket. Universitetet sa først ja, så nei til å sette opp en byste på universitetsområdet. Nå kan det se ut som om det kan bli en løsning. Ved å plassere en byste i biblioteket får man fokus på forfatteren, og ikke personen Hamsun, mener Salvesen. – Det er opp til universitetsstyret eller rektor å ta initiativet nå, sier Salvesen til avisa Nordlys.

Flere ber om utsettelse på avdrag på studielån

I løpet av første halvår i år fikk nesten 63.300 personer betalingsutsettelse på studielånet, og det er åtte prosent flere enn i samme periode i fjor. Men betalingsutsettelsen koster. Har du nylig satt i gang med betalingen på et studielån på 300.000 kroner, koster utsettelsen deg 14.500 kroner i ekstra renter, skriver Dagsavisen. Ordningen med betalingsutsettelse ble innført i fjor. Poenget er å gi Lånkassens låntakere kortsiktig mulighet til å avpasse nedbetalingene til sin egen økonomi.

Stryker på likestilling

Sjokktall i en nylig offentliggjort NIFU-rapport avslører personalpolitisk slagside med stor overvekt av menn i toppstillinger ved UiTø.

Tekst EIVIND BIERING-STRAND

Rapporten som er utredet av NIFU (Norsk institutt for studier, forskning og utdanning) viser at bare 2 av 12 kvinner ved UiTø som søkte om opprykk til professor i tidsrommet 1993-2001 ble funnet kvalifisert av nasjonale komiteer. I det samme tidsrommet søkte 66 menn om opprykk. Hele 47 fikk innvilget sin søknad. Gerd Bjørhovde, prorektor ved UiTø, mener likestillingstallene er skremmende.

– Vi har hatt langt færre kvinnelige søkere enn ønskelig. Like-

vel er det veldig farlig å gjette på konkrete årsaker. Vi er tross alt det minste universitetet i Norge, og statistikken slår raskere ut i små miljøer med små størrelser. Kvinner kan ha søkt på andre stillinger osv. Men vi prøver ikke på noen måte å feie tallene i NIFU-rapporten under teppet, sier hun til Utopia.

Menn ansetter menn

Ved andre universiteter har det tradisjonelt vært et problem at menn i toppstillinger ansetter menn, og at dette kveler kvinnes forsøk. Bjørhovde vil ikke automatisk

godta at dette er tilfelle ved UiTø.

– Det er farlig å generalisere. Jeg har min erfaring. Det er sikkert ikke vanskelig å vise til at slikt har foregått. Man ser jo lettere kompetansen hos dem som ligner på seg selv. Når det er flere søkere innstilles kanskje kvinner som nummer to. Tilhører du en moderne retning i faget og kritiserer det etablerte kan du raskt bli utsatt, men dette gjelder selvsagt både kvinner og menn, forklarer Bjørhovde, som selv er professor.

UiTø har i dag ansatt 217 professorer. Bare 28 av disse er kvinner. Det betyr en stusselig andel på

12,9 prosent.

– I handlingsplanen for likestilling ønsker vi at kjønnsforholdet i topplederstillingene skal være tilnærmet likt, og minimum 40-60 av hvert kjønn. Når det gjelder kategorien stipendiater og mellomstillinger er andelen kvinner allerede ganske stor, mener hun. Og går ikke med på at Universitetet har sviktet i likestillingsarbeidet.

Ekstra midler

Selv om opprykksordningen neppe blir avvirket med det første, har Universitetsstyret i forbindelse med revideringen av hand-

lingsplan for likestilling, lansert flere virkemidler for å jevne ut de skjeve tallene, og styrke kvinners mulighet til å gå helt til topps i akademia.

– Vi vil blant annet tilby forskningstrening til kvinner i mellomstillinger som er i ferd med å kvalifisere seg, innføre ekstra forskningstermin på 4-5 måneder for kvinner, tilføre ekstra driftsmidler og legge tilrette for å ansette kvinner i professor II-stillinger, avslutter Gerd Bjørhovde.

STUDIER I UTLANDET

Kostnadsfri informasjon og veiledning

FORTSATT MULIG Å SØKE TIL
STUDIESTART FEBRUAR 2004

DELSTUDIER SØKNADSRIST: 21 NOV
BACHELOR SØKNADSRIST: 15 NOV
MASTER SØKNADSRIST: 15 NOV

Før noen universiteter kan søknadsfristen være noe senere enn det som er oppgitt her.

AUSTRALIA
NEW ZEALAND
ENGLAND
SKOTTLAND
USA
CANADA

Mulighet for delstudier, mastergrader og bachelorgrader innenfor en rekke fagområder, bl.a. økonomi, markedsføring, medisin, IT, turisme, journalistikk, foto, multimedia, ingeniørfag, film/tv, design, fysioterapi og samfunnsfag.

International Education Centre (IEC) har i over 8 år tilrettelagt studier i utlandet for studenter på universitetsnivå. IEC representerer og gir informasjon til over 60 universiteter i Australia, New Zealand, Canada, USA, England, Skottland, Irland og Spania.

iec
www.iec.no

Mer info: www.iec.no
Nordre gate 12
T: 73 52 26 11
trondheim@iec.no

Rykende fersk kantine

PUSSA: Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har snart en helrenoverert kantine å tilby studentene.
Foto ØRJAN VØLLESTAD

Tekst ØRJAN VØLLESTAD

Studentene ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har lenge måttet unnvære kantina på Realfagbygget på grunn av renovering. Nå er kantina ferdig oppussa, og klar til bruk. Endelig får datanerdene, mattefrikene og andre studenter ved fakultetet seg en ordentlig kantine igjen.

Svein Johansen, kantinesjef i Studentsamskipnaden, er naturligvis godt fornøyd med å ha kantina ferdig. Kantina er en av totalt 19 kantiner under Samskipnaden i Tromsø.

Tidligere var kantina på mat-nat. hovedkantina på universitetet. Nå kommer den tilbake med storm og kanskje kommer den til å trekke folk fra andre fakulteter.

– Den blir nemlig den eneste med en Barista-maskin, som kan lage ekspresso, kaffe latte og andre gode kaffedrikker med all slags ingredienser blandet inn, forteller Johansen.

– Det som gjenstår nå er bare å få møbler inn i lokalet, så vil kan-

tina være klar for åpning den 10. november. Kantinas åpningstider vil bli justert etter kravet fra studentene. Om det er mye studenter sent utover kveldene, kan kanskje kantina holdes åpent sent også, sier Svein Johansen.

Mat blir ikke nødvendigvis det viktigste på den nye kantina.

– Det blir lite matsverving. Litt kaldmat som baguetter, wraps og kaker, men vi satser spesielt på kaffe, forteller Johansen.

Og er det ikke kaffen som er viktigst når studentene sitter rundt om på fakultetet og sliter med hodebry og andre oppgaver?

Kvaliteten på kaffen skal sikres gjennom kursing av ansatte. Kaffelaging er blitt en vitenskap de senere årene, og av den grunn kommer det nemlig opp profesjonelle kaffe-folk fra Oslo, byen som har alt og kan alt, for å lære opp de ansatte som skal lage og selge kaffe her på vår lille kantine i Tromsø.

Det vil også være lokaler for studentforeninger på fakultetet i tilknytning til kantina.

Tviler på Universitetet i Stavanger

– Slik jeg kjenner byråkratiske prosesser, høres høsten 2004 veldig tidlig ut for å åpne Universitetet i Stavanger, sier undervisningsminister Kristin Clemet til Aftenbladet. Hun sår dermed tvil om realismen i Høgskolens ambisjoner om universitetsstatus fra semesterstart neste høst. Clemet understreker at hennes departement må ta en grundig vurdering før kongen i statsråd kan vedta at Universitetet i Stavanger er et faktum. – Vi må forsikre oss om at et nytt universitet holder veldig høy kvalitet.

Terrorgebyr i USA

Amerikanske myndigheter har planer om å innføre et nytt gebyr for studenter og skoleelever fra utlandet, skriver Dagbladet. Gebyret blir trolig en engangavgift på 100 dollar og skal innkreves fra våren 2004. Formålet med gebyret er at det skal betale for et nytt overvåkingssystem. Amerikanske myndigheter ønsker seg bedre redskaper for å følge med på hvor studentene befinner seg og gjøre det vanskeligere for terrorister å benytte seg av studentvisa til å komme seg inn i landet.

Fagforeningsforviklinger

Hovedsammenslutningene LO og Akademikerne rivaliserer om de universitetsansatte, og for tiden er konflikten ekstra politisk på grunn av Viktor Normanns utspill om midlertidige tilsetninger. Men her er Akademikerne splittet.

Tekst MIKKEL BERG

Arbeids- og administrasjonsministerens utspill om at det vil skape flere arbeidsplasser å åpne privat sektor for midlertidige tilsetninger, har skapt negative reaksjoner fra fagforeningene. Men Kristel Kvam, leder for Akademikerne, tok et noe anna standpunkt enn de andre arbeiderforeningene da hun markerte støtte til Normann. Egil Børge Mikalsen er tillitsvalgt i Forskerforbundet, den største akademikerfagforeninga. Han er ikke helt enig med ledelsen i eget forbund.

Utrygge arbeidsforhold

– Det er uforståelig for meg at en hovedsammenslutnings leder på denne måten svikter fellesskapet i en kamp hvor fagforeningene må stå sammen. Like uforståelig som at hun tror midlertidige tilsetninger gir flere jobber, sier han.

Synet på denne saken deler han med Torill Nustad, tillitsvalgt i LO-tilknyttede NTL. Ved UiTø har de to gruppene ofte samarbeidet, foreksempel i forbindelse med Ryssdal-saken.

– Normanns forslag undergraver folks rett til faste og trygge ansettelses- og arbeidsforhold, sier Nustad

– Det gir arbeidsgiverne mye større mulighet til hive folk ut når de ikke har bruk for dem lengre. Dette skaper ikke flere arbeidsplasser, men de vi har blir *utryggere* arbeidsplasser. Erfaringer fra land som i større grad har gjort dette viser at midlertidig tilsatte har færre rettigheter i praksis: De klager ikke fordi de er redd for å få sparken, og de har dårligere lønn. Du skaper et A-lag og et B-lag på arbeidsmarkedet.

Grumsete argumentasjon?

– Viktor Normann refererer til

Sverige i forsvaret sitt, sier Mikalsen.

– Men den svenske statsministeren har sagt noe av det dumeste han har gjort, var å åpne for midlertidige tilsetninger mot fagforeningenes vilje, påpeker han.

Nustad mener det er flere av ministerens argumenter som mangler tilstrekkelig forankring i virkelighetens verden:

– Han sier også at vi har denne ordninga i offentlig sektor allerede, så han fatter ikke hvorfor det blir så mye bråk om å åpne for det i privat sektor. Om det vil jeg si at det er oppsiktsvekkende hvis han ikke kjenner til regelverket: I tjenestemannsloven åpnes det for midlertidige ansettelser, men det er gitt klare regler for *når* slikt er mulig. Normann vil åpne for en omfattende bruk av midlertidig ansettelse i privat sektor.

Høyrefagforening?

Nustad er overraska over Akademikerens utspill, men sier ledelsen for hovedsammenslutninga tidligere har markert seg som høyreorientert.

– En av lederne har hatt utspill i favør av individuelle lønnskontrakter: At fagforeningene ikke bør legge seg opp i lønnsforhandlingene. Det undergraver fagforeningenes rolle, det er en kortsiktig tanke - ikke alle med høy utdanning er så attraktive på arbeidsmarkedet som ledelsen tror. Folk med høy utdanning trenger og ei fagforening. Grasrota i Akademikerne er ikke alltid er enig med ledelsen, men det er et problem for dem at ledelsen gjør slikt. Jeg håper de klarer å rydde opp i eget hus.

ENIGHET: Nok en gang samarbeider Egil Børge Mikalsen fra Forskerforbundet (Akademikerne) og Torill Nustad fra NTL (LO), men denne gangen befinner lederen for Akademikerne på motpartens side.

Foto MIKKEL BERG

Fordelte 2,7 millioner

Årets fordeling av semesteravgiftsmidlene i Studentstyret foregikk uten stor dramatik. Så godt som alle foreningene fikk tildelt søknadsbeløpet.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Hvert år fordeler Studentstyret og Studenttinget (Høgskolen) en viss sum av midlene som kommer inn via semesteravgifta til ulike studentorganisasjoner og -foreninger. Studentstyret vedtok 22. oktober hvordan de nærmere 2,7 millioner fra årets semesteravgift skal fordeles for 2004. Semesteravgiftsutvalget innstilte alle søkerne med samme beløp som søknadssummen, bortsett fra Jusshjelpa, som fikk innstilt 90.000 kroner, mot søkte 120.000 kroner.

TSI størst

Kristian Hindberg, representant fra Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, mente imidlertid det ikke var grunnlag for å la være å innvilge søknaden. Etter litt debatt ble semesteravgiftsutvalgets

forslag til fordeling vedtatt, med en økning til 100.000 kroner til Jusshjelpa, hvor de ekstra 10.000 kronene ble oppfordret brukt til reisevirksomhet og promotering. Studentsamfunnet og TSI er de to foreningene med de største bevilgningene. Samfunnet ble tildelt 410.000 kroner, mens TSI får 470.000 kroner fra potten. Utopia har tidligere vært den studentforening som har blitt tildelt største sum, men søkte i år om 300.000 kroner, som ble innvilget.

Driv får tilskudd

I tillegg kommer Driv, som får videreført det som tidligere ble kalt underskuddsgaranti, det vil si 100 kroner per student, totalt 630.000 kroner. Til forskjell fra fjoråret velger man i år å kalle støtten for et tilskudd, og gå bort fra formuleringen "underskuddsgaranti".

– Hensikten er å gi Driv tryggere rammer fordelt over hele året, slik at man kan skape inntekter, i stedet for å dekke et allerede opparbeidet underskudd, forklarte studentstyreleder Vegard Stokland, medlem av semesteravgiftsutvalget.

TSI søkte om 50.000 kroner i støtte til TSI-hytta, men fikk innvilget bare 5.000 kroner. Dette skyldes at TSI allerede har fått støtte fra Studentsamskipnaden til dette.

De andre som får støtte i denne omgang er ISU, Internasjonalt seminar, UKA og Studentstyret selv med 250.000 kroner. De resterende 352.000 kronene vil bli fordelt på nyåret til mindre studentforeninger på Universitetet. Her kan i utgangspunktet ikke foreninger som har fått støtte fra denne ordinære fordeling søke.

Søker	Innvilget (kr)
TSI (ordinær)	470.000
TSI (hytte)	5.000
Utopia	300.000
Studentsamfunnet	410.000
Jusshjelpa	100.000
ISU	60.000
Internasjonalt seminar	40.000
Driv	630.000
UKA	50.000
Studentstyret	250.000
Studentforeninger	352.000

Solid start for TSI-damene

TSIs innebandydamer gjorde rent bord i sesongstarten i helga. Fasit etter to kamper: 19-1!

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

I helga ble årets innebandysesong åpnet på Kraft, med både dame- og herrelaget til TSI i aksjon. Det knytter seg alltid stor spenning til de første kampene i serien, men skal man tolke ut fra de to første kampene, er TSI-damene i god rute.

Utsi toppscorer

Målet i år er opprykk, og selv om ikke motstanden fra lagene fra Harstad og Narvik var all verden, så betyr det mye å få en god start. Harstad ble slått 7-0 lørdag, mens laget fra Høgskolen i Narvik (HiN) ble sendt hjem med 1-12 i bagasjen søndag.

Helgas store spiller for TSI-damene, svenske Lisa Utsi (23), sørget totalt for ni scoringer, og er dermed toppscorer på laget. Hun er selvsagt kjempefornøyd med helga.

– Dette gikk kjempebra! Jeg scoret vel fire mål i går og fem i går, sier hun beskjedent.

Utsi har tidligere spilt i Nord-Sverige, men er fornøyd med å være i en klubb hvor det satses hardt.

Mål: Eliteserien

Det er også Linda Anett Hansen, som tegnet seg på scoringslista fire ganger i løpet av kampen mot Narvik søndag, i tillegg til en målgivende pasning. Sammen med Utsi stod hun dermed bak ti (!) av tolv scoringer i nevnte kamp.

– Nå har vi fått en god start, og det er viktig for å få opp humøret. Nå satses vi alt

på opprykk, lover Hansen.

I fjor kvalifiserte laget seg for opprykk, men på grunn av for få lag i serien, ble det ikke noe av. I år har det kommet flere lag til, slik at mulighetene er større.

– Harstad og Narvik er to helt nye lag. Hammerfest og Karasjok blir de tøffeste konkurrentene om opprykket. Begge lagene har blitt bedre, men det har vi også, sier Hansen og Utsi.

– Vi har en god trener og et lag som gir alt, forklarer de to måldronningene.

Også trener Jarle Heitmann var en glad mann etter å ha unnagjort den første testen i årets sesong.

– Vi er veldig fornøyde. Vi fikk satt spillstilen og de to rekkene våre, og det ser ut til å fungere veldig bra, sier han.

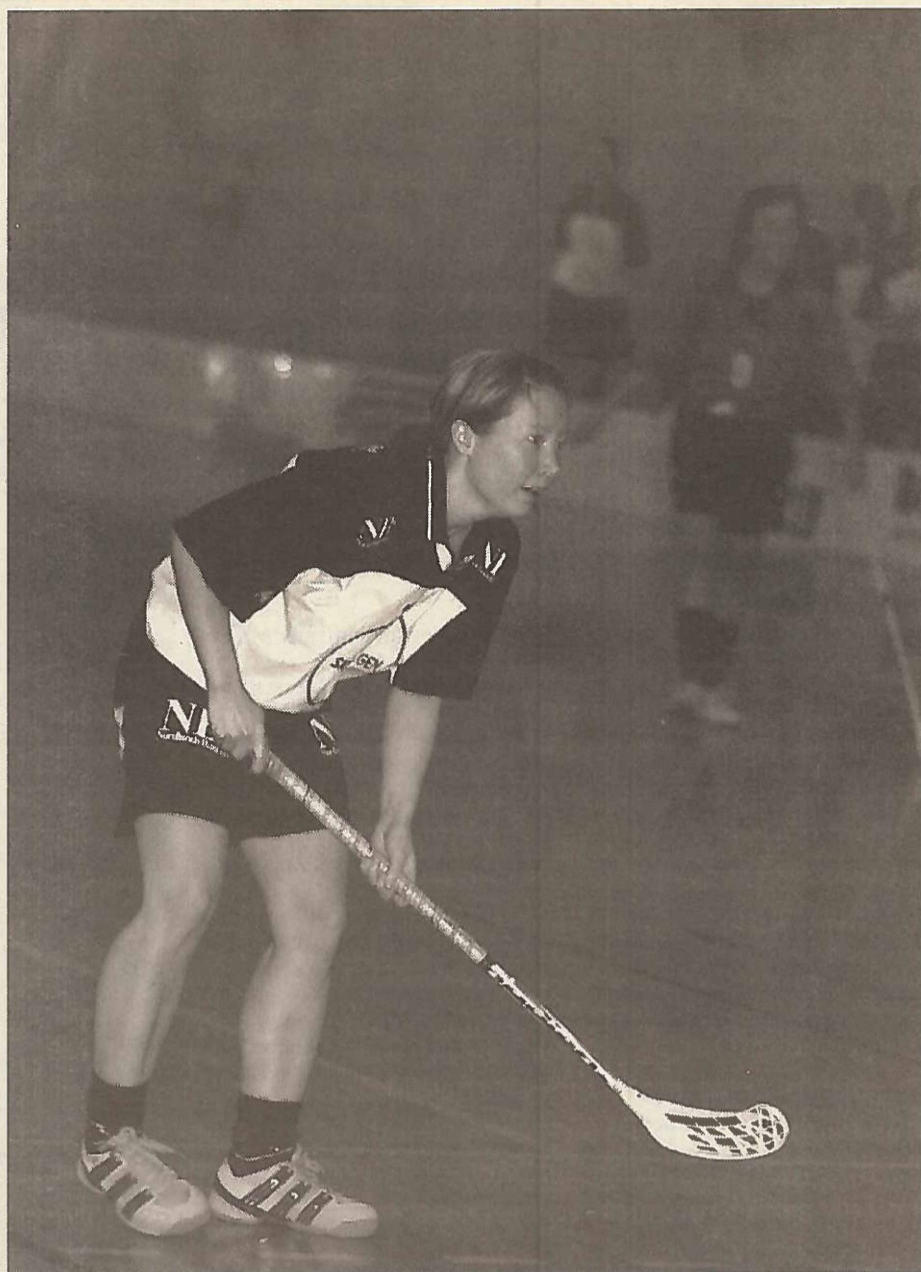
Må bli mer effektive

Etter knusende 7-0 og 12-1 kan man stille spørsmålsteget med hvor mye vekt man skal i kampene, men Heitmann lar ikke det legge noen demper på stemninga.

– Vi møter to ferske lag, men som tross alt har noen gode enkeltspillere. Vi gjorde jobben, og fikk muligheten til å "sette" laget før fortsettelsen av sesongen.

Han skulle imidlertid gjerne ha sett flere baller i målet bak motstanderens målvakt.

– Det eneste problemet er at vi får veldig mange sjanser som vi ikke scorer på. Vi er ikke nok effektive, og det må vi rette på til vi møter de beste lagene, avslutter Heitmann.

STRÅLENDE: Lisa Utsi var kampens store spiller da TSI-damene nedsablet Høgskolen i Narvik med hele 12-1 søndag.
Foto EIRIK LINAKER BERGLUND

Finner stoppet herrelaget

Harstadværing og tre finske klassespillere ødela for full pott til herrelaget.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Herrelaget til TSI spilte tre kamper i helga. Erkerival og opprykksutfordrer Tromsø ble slått 5-3 etter en jevn og spennende kamp lørdag. Senere på dagen ble HINIL (Høgskolen i Narviks idrettslag) rundspilt og knust 12-2. Det så dermed ut til å gå mot full pott for TSI etter de tre første kampene.

Men Harstad ville det annerledes. Laget er forsterket med tre finske klassespillere fra i fjor, og slo TSI med hele 6-2 søndag.

Allerede etter elleve minutter stod det 3-0 til hardt kjempende Harstad, og et rystet hjemmelag trengte pausen til å komme seg etter sjokket. I andre periode kom laget mer med i kampen, og så ut til å skulle ta igjen forspranget. Da dommeren blåste for pause før tredje periode, viste tavla 2-3. Opphenting var i gang.

Stygge taklinger

Trodde alle. Men allerede etter 1 minutt og 41 sekunder av tredje periode kom kalddusjen. Harstad økte til 4-2, til stor jubel fra de tilreisende. Deretter falt TSI tilbake til gamle synder, og slapp Harstad alt for lett til.

Hjemmelaget prøvde å kjempe seg inn i kampen igjen, noe som fikk dommerens fløyte til å gå varm i perioder. Stygge taklinger og mange utvisninger preget kampen.

5-2 kom på et vakkert lang-

skudd helt oppe i vinkelen fra en totalt upresset Harstad-spiller. Kampen var punktert. Fem minutter før slutt kom den siste spikeren i kista.

Kaptein Per Christian Dettwiler var en misfornøyd mann etter kampen.

– Vi spiller spesielt dårlig i 1. omgang. 2. omgang var bra, men vi gjør mange dumme feil, som straffer seg. På byttene er vi også for uoppmerksomme, og gir Harstad muligheter. Men vi tar dem neste gang! lover Dettwiler.

God matching

Helga sett under ett er likevel kapteinen fornøyd.

– Vi er fornøyd med helga. Det viktigste var at vi slo Tromsø, så får vi håpe på dette blir det første og siste tapet i år, smiler han.

Jarle Heitmann er trener også for herrelaget, og var noenlunde fornøyd etter kampen, tapet til tross.

– Det er ikke overraskende at vi taper mot Harstad. De har et sterkt lag som er forsterket med tre finlendere.

Han er klar på hva som gikk galt mot Harstad.

– Konsentrasjonen glipper, og vi gjør for mange feil på enkeltpersoner. I tillegg taper vi alt for mange dueller.

Han legger ikke skjul på at de tre finlenderne Harstad har skaffet seg, gjorde motstanden betraktelig bedre.

– Nå vet vi hvordan vi skal

stoppe dem, så vi satses på å ta dem i sluttspillet, sier en offensiv Heitmann.

Resultater

TSI, herrer:

Tromsø Innebandyklubb
– TSI 5-3
Målskorere, TSI: Christian Andreassen 2, Simon Wikman, Magne Åker og Pål Langseth.

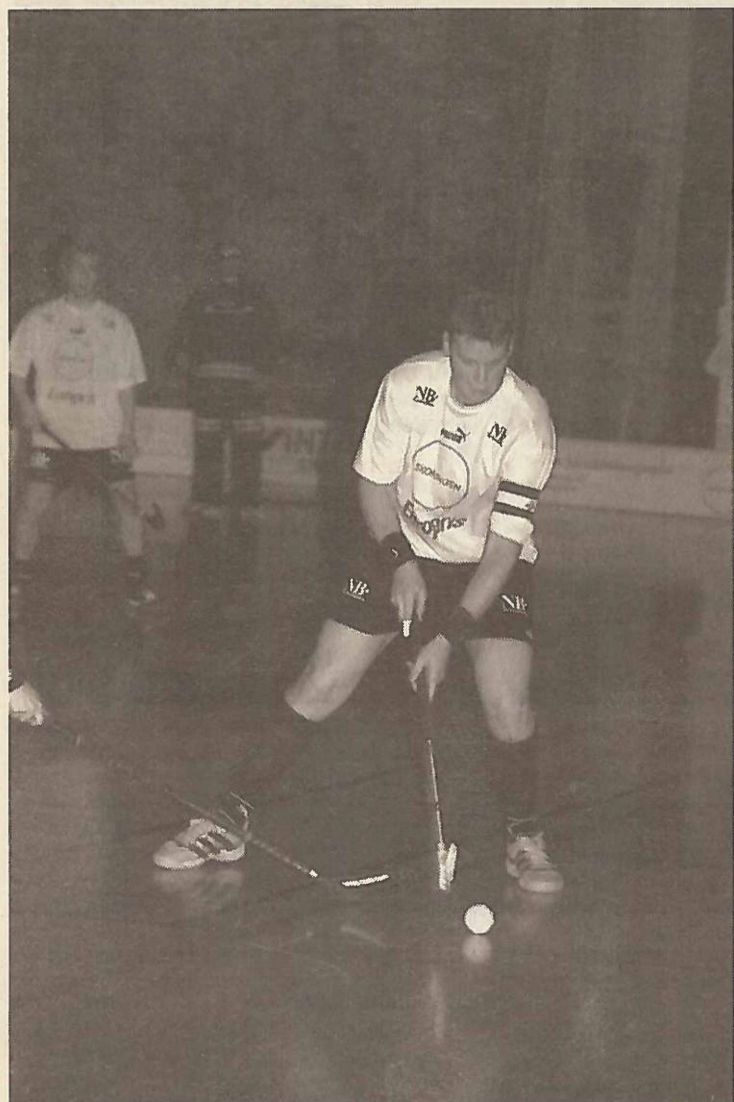
TSI – HIN IL Narvik 12-2
Målskorere, TSI: Pål Langseth 3, Simon Wikman 2, Magne Åker, Per Christian Dettwiler, Dag Helge Rønnevik, Christian Andreassen, John Kelly, Chris Pedersen og Jarle Thunestvedt.

TSI – Harstad IBK 2-6
Målskorere, TSI: Simon Wikman og Nils Bakkehaug.

TSI, damer:

TSI – Harstad 7-0
Målskorere, TSI: Lisa Utsi 4, Mette Sagsveen 2 og Christina Bjørkli.

TSI – HIN IL 12-1
Målskorere, TSI: Lisa Utsi 5, Linda Anett Hansen 4, Christina Bjørkli, Mette Sagsveen og Lene Angell.

SJANSELØSE: Etter to seire i de to første kampene, ble kaptein Per Christian Dettwiler (bildet) og resten av TSI-herrerne slått med hele 6-2 av Harstad søndag.
Foto EIRIK LINAKER BERGLUND

Writing etiquette

Utrop MARIT HOLMQUIST FENNE and ALBERTO VALIENTE

Utropia 8th of October has a text called "Danseetikette" ("Dancing Etiquette") and it's written in Norwegian – quite unfortunately since the text is about "foreigners". It excludes, in this case, a crucial 10% of the students of UiT, the foreign ones, from reading it. However, that is quite symbolic for the text itself, which draws boundaries between "us" and "them".

In short, the author of the text tells about one night out (in town). She finds herself in a place where there are so many

foreign looking people that she speculates (just for fun) if she's in an refugee asylum -funny?-, as if that would explain or legitimize what comes later. What happens is that all(?) these foreigners (male) are being too "aggressive" in their approaches to her, being too physical and not accepting rejections. A very uncomfortable experience, I am sure.

However, the problem is the conclusion being drawn after this experience: *prejudices have been confirmed*. What these prejudices consist of is not stated, but I'll make a guess: Foreigners (especially from asylum-seeker producing countries?) are

slazy and disrespectful. They have prejudices about Norwegian girls, so they don't realize what is actually acceptable behavior and what's not.

This is maybe a good description of the foreigners the author of "Danseetikette" met, but it's not a good description of foreigners (males) **in general**. However, the author fails to make that distinction. From being about certain individuals, the text jumps to a highly unclear passage about "us" and "them" and that there's an increasing distance. Suddenly, it's about Norwegians and foreigners on a general level, but based on a few individuals' behavior.

Boundaries between human beings are created by social interaction. They wouldn't exist unless people decide to belong to a group and recognize the "otherness" of other groups. There are just as many we's and them's as "we" (human beings) decide to invent.

Every person has the right to be seen as an individual and not as a member of another group with certain inherent characteristics. The responsibility to respect this right is equally shared by foreign disco/pub visitors as much as student newspaper writers.

Du må ikke sove

Utrop TONJE SKILBRED, eksmedlem av Studentstyret

Jeg våknet en natt av en underlig drøm, Det var som en stemme talte til mig, Fjern som en underjordisk strøm – Og jeg reiste mig op: Hva er det du vil mig?

Lenge har jeg gått og lurt på hvorfor vi egentlig har studentstyret, og jeg er sikkert ikke alene. Rett før sommeren sendte jeg et brev til Studentstyret hvor jeg sa fra meg mitt verv og min plass i styret. Jeg synes ikke det ga noen mening å sitte der lenger.

Du må ikke sove! Du må ikke sove!

Studentstyret er studentenes øverste organ og skal arbeide for studentenes interesser. Jeg påstår at de færreste studentene ved universitetet vet hva de driver med og hvem som sitter der. Ved forrige valg var det en valgoppslutning på kun 5%! Har man da rett til å styre?

De fem som er fast ansatt av Studentstyret får altså månedlig betalt for å ivareta våre interesser. Vet du hvem de er? Bryr du deg?

Vi ser lite til disse menneskene på fakultetsnivå. De viser seg frem av og til i Utropia, og i de siste to årene har det først og fremst vært store utskiftninger i styret, krangler og mobbing på arbeidsplassen som har preget forsidene. Hva er det som foregår?

Er studentdemokratiet i oppløsning?

Ingen kontinuitet

For det er det styret nå er kjent for – å ha problemer. På nasjonalt plan er det allment kjent at det er i Tromsø det skjer, det er der det er "action", og store utskiftninger. Her finnes ingen kontinuitet.

Er det slik vi vil har det? Vil vi bli lat-terliggjort på nasjonalt plan?

Dette kan få enorme konsekvenser for studentene ved universitetet og for studentestedet.

Selve studentstyremøtene er en annen viktig ting jeg vil ta opp. Selv har jeg deltatt på en rekke av disse møtene de to siste årene, og jeg vet hva som foregår. Og jeg må si; hva er meningen med aktiviteten?

Møtene varer i alt fra tre til ni timer!!! Og da har det vært formøte. Jeg stiller meg veldig kritisk til hvordan studentstyret og organisasjonen fungerer i dag.

Møtene er preget av timelange diskusjoner, som kunne vært tatt på forhånd, og partiledere som gjør alt de kan, for at de politiske partiene på den andre fløy, ikke skal få igjennom sitt forslag til vedtak. Det er mer populært å konspirere og å stemme mot hverandre bare fordi man vil være uenig, enn å komme til konsensus og arbeide for studentenes beste!

Folk har bedre å gjøre enn å tilbringe fem timer på et møte hvor det som ble oppnådd var å utsette halvparten av sakene til neste møte.

Trenger vi Studentstyret?

Jeg har også lyst til å sette et tema opp til debatt: Trenger vi studentstyret? Har vi noen gang sett konsekvensene av studentstyrets arbeid?

På Hum fak sliter vi i disse dager med å få noen overhodet til å sitte i studentstyret det neste året, nettopp fordi folk synes at det er bortkastet tid, og det har ingen hensikt allikevel. Er det ikke noe galt da? Ringer det ikke en bjelle et sted?

Du må ikke tåle så inderlig vel Den urett som ikke rammer dig selv!

Nå har det igjen vært valg til Studentstyret. Og jeg vil be dere som nå er blitt valgt inn i styret om å tenke grundig på hva deres oppgave er, og hvilken rolle dere ønsker å spille i styret. For dere er faktisk der for å gjøre en jobb. For å arbeide for det beste for

studentene på universitetet i Tromsø.

Hva kan DU som medlem gjøre for at styret skal få økt tillit og for at det skal være verdig å fortsatt beholde styret?

Jeg roper med siste pust av min stemme: Du har ikke lov til å gå der og glemme!

Ødelegger for hverandre

Til deg som ikke har stemt – jeg skjønner deg på en måte. Hvorfor stemme? Hva stemmer jeg på? Har jeg noen innflytelse?

Men det er nettopp det du har, spesielt når det er en så lav oppslutning som det er her på campus.

Du skulle tatt ansvar og sagt din mening når du hadde sjansen, luk ut de du mener ikke har din tillit. Det har jeg gjort!

Tilgi dem ikke; de ved hva de gjør!

Vil dere ha det slik at noen få maktsyke studenter, som allerede har sittet i styret alt for lenge, skal få lov til å sitte ett år til?

Jeg roper i mørket - å kunde du høre! Det er en eneste ting å gjøre:

Kjære medstudent, kjemp for å få noen nye mennesker, med vilje og lyst til å arbeide for studentenes beste inn i styret!

Med dette ønsker jeg å si at de politiske listene er med på å ødelegge for en slik tankegang – de ønsker kun å ødelegge for hverandre!

Støtt de som bryr seg!

Et siste ønske for fremtiden er at alle medlemmer av styret må ha bestått et kurs i logisk argumentasjon og debatteknikk før de får lov til å delta – det hadde sikkert minsket møtetiden med et par timer, og ikke minst antall tåpelige kommentarer og drittkasting.

Kjære medstudent – bryr deg!

Billigst på nettet!

Bestill fly og hotell på www.kilroytravels.com

	Fly t/r	Hotell
London	1.060,-	290,-
Barcelona	1.760,-	305,-
Paris	1.260,-	285,-
Milano	1.260,-	360,-
Helsinki	1.260,-	490,-
Amsterdam	1.260,-	325,-

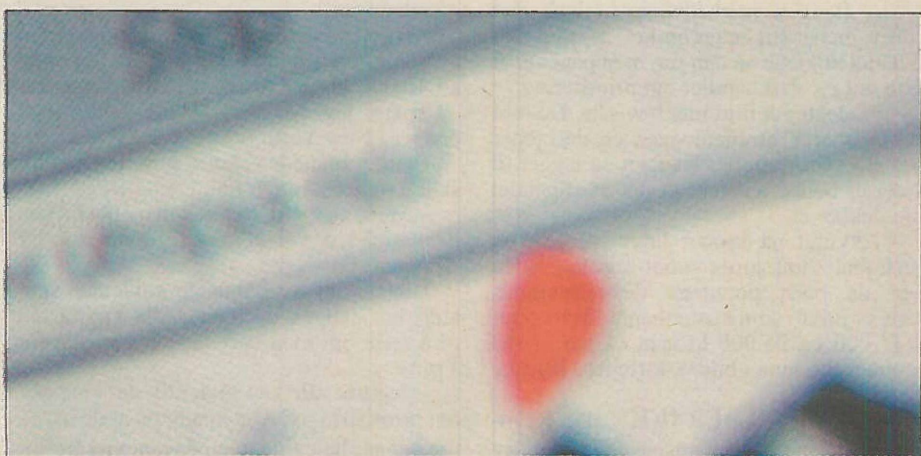
Prisene gjelder fra Oslo for bestilling på www.kilroytravels.com, inkl. skatter og avgifter. Hotellprisene gjelder pr. pers. i dobbeltrom pr. natt. Vi tar forbehold om evt. endringer, trykkfeil og ledig kapasitet. Spesielle betingelser gjelder.

Call Center 026 33

Tromsø: Strandgata 36

www.kilroytravels.com

KILROY
travels

Studenter har lite penger. **Godt at nyheter ikke koster noe.**

Oppdatert hverdag på www.utropia.no

Utropia

Ferdig som fattigmann

Illustrasjon INGVLID BUJHAUG

Studentøkonomi

- 9 av 10 har studielån. Mesteparten av studielånet blir brukt til husleie og mat
- 10 prosent svarer at studielånet dekker også sparing. 1/3 av hjemmeboende studenter oppgir at studielånet dekker sparing
- Nær halvparten av studentene arbeider deltid i tillegg til studiene. Studenter som har kommet langt på studiene arbeider mer enn førsteårsstudenter
- 4 prosent arbeider heltid i tillegg til studiene
- Nær 50 prosent av studentene bruker ikke alle pengene sine hver måned
- Om lag 1 av 5 har fast spareavtale med banken sin. Overvekt av kvinner
- Blant norske studenter har 6 av 10 innskudd i bank. 20 prosent har aksjefond, 15 prosent har livsforsikring/pensjonssparing, mens 10 prosent har enkelt aksjer. BI-studenter dominerer.
- 1/3 sparer i BSU
- Gjennomsnittlig inntekt denne høsten: kr. 59.118. Menn tjener mest
- Nesten 9 av 10 norske studenter bor for seg selv

Kilde: Postbanken

Trodde du studenter har dårlig råd? Prioriterer du riktig, kan du få råd til nesten hva du vil.

Tekst DIMA EMELIANOV, EIRIK LINAKER BERGLUND og PERNILLE DEHLI
Foto THOMAS METZ og EIRIK LINAKER BERGLUND

Er myten om "den fattige student" i ferd med å svinne hen? En undersøkelse gjort av MMI (Markeds- og medieinstituttet) på oppdrag fra Postbanken tar for seg studenters økonomiske betingelser og forbruk. Undersøkelsen har tatt for seg studenter i de største studiebyene, og tendensen er klar: Tallene viser at det ikke står så dårlig til som mange skal ha det til. Flere har penger til overs, og vet å bruke dem.

Halvparten av studentene svarer at de fremdeles har penger igjen når måneden er omme. Studielånet dekker ikke lenger bare mat og husleie, 10 prosent svarer at studielånet også dekker sparing. Over halvparten av de spurte har penger i bank.

Så hvor kommer pengene fra? Vi jobber. Omtrent halvparten av de spurte arbeider deltid i tillegg til studiene. I tillegg kommer sommerjobber, hvor det er mulig å legge seg opp en del midler.

Vi har møtt fire studenter som benytter seg av en større økonomisk frihet på forskjellige måter.

THORN OG KILROY, henholdsvis elektronikkforretning og reisebyrå, livnærer seg begge av studentmassene. De meddeler at

de oppfatter kjøpekraften som stor blant studentene, men at det ligger planlegging bak.

– Hver høst kommer en bølge uetablerte til oss for å leie det mest nødvendige, men også det unødvendige, forteller Børge Bendiksen, medarbeider på Thorn Tromsø.

– Alt fra DVD-spillere og 28-tommers TV-er til vaskemaskiner og diverse hvitevarer leies ut til 300 kroner i måneden, sier han og legger til at det heller går på kvantitet framfor kvalitet.

Lise Haugen, markedsfører i reisebyrået Kilroy, mener studenter bruker atskillig mer på handletoktene nå enn før, men påpeker at dette rett og slett handler om prioritering.

– Studenter er blitt mer bevisste. De jobber, de sparer, de planlegger, og de kjøper som aldri før, forteller Haugen og legger til at det er heller tvilsomt at det er stipendet som dekker alt.

– Akkurat nå kroner turer til Asia og Australia, samt jorda rundt-reisene, listen over de mest populære destinasjonene. Dette er turer i som koster henholdsvis opp til 15.000 og 35.000 kroner, så her er det sommerjobb inne i bildet, forteller Haugen.

MEN DET GJELDER IKKE alle. Ragnhild Kristiane Abrahamsen (21), en av ferskingene ved Universitetet, har reising som hobby. Abrahamsen kom fra Stavanger til Tromsø nå i høst, og studerer fonologi og

exfac. Det har imidlertid ikke blitt så mye tid til lesing. Siden august har hun i tur og orden vært på Kypros, i Oslo noen dager, to uker i New York og i Reykjavik på Island. I januar går turen østover, nærmere bestemt India. Hvor hun får penger fra? Studielån. Bare studielån.

– Jeg er rastløs, og bare må reise, derfor prioriterer jeg reiser i stedet for andre ting. Totalt har jeg vært i 23 land. Jeg klarer ikke å slutte. Pengene jeg bruker går til husleie, på byen og til reising. Og litt mat, bedyrer Abrahamsen.

– Når jeg fikk de 16.000 kronene i starten av semesteret, betalte jeg husleia, og satte av 10.000 kroner til reising. Ellers spinker og sparer jeg. Men jeg brukte veldig mye penger i New York.

Denne måneden kom hun derfor litt skjjevt ut, innrømmer hun.

– Mamma måtte steppe inn og betale leia denne måneden. Det gikk litt over styr, ler Abrahamsen.

Hun er lei av klagende studenter som aldri har penger, og mener alle kan få råd til å reise om man bare bestemmer seg for å reise.

– Jeg tror alle kan få det til, det er snakk om prioriteringer. Alle klager på at de har så lite penger hele tida, men dagen etter treffer du dem på byen eller de kjøper seg en cd.

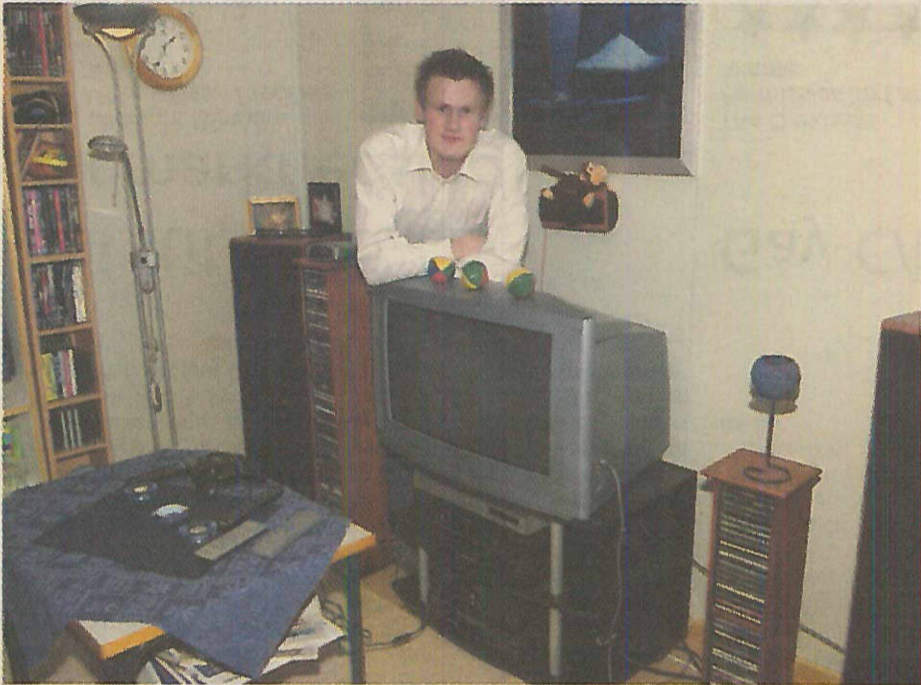
– Dersom jeg kan velge mellom to nye bukser og en reisebillett, så er valget enkelt.

BILIG?: Espen Jakobsen (22) ville ikke byttet ut sin BMW med buss.

KVINNE I EGEN KÅK: Tonje Merete Moe (20) trives i sin nye leilighet. Som mange andre studenter i Tromsø har hun valgt å eie fremfor å leie.

GADGETS: Odd-Magne Fjeldstad (22) har tatt seg råd til å investere i lyd og bilde.

RASTLØS: Ragnhild Abrahamsen (21) bruker studielånet til å reise. Og studere.

Jeg tar billetten, garantert, sier hun.

Hun forteller at hun ikke bruker for mye penger på mat, heller.

– Jeg kjøper sjelden middag. Jeg betaler husleia på 3.500 pluss strøm hver måned, tar jeg ut det jeg trenger til mat og andre ting, og setter av resten til reising.

– *Hvordan er det mulig? Har du noen tips til dem som sliter?*

– Jeg understreker at jeg ikke er rik. Jeg hadde ikke engang penger igjen fra i sommer. Men jeg har en veldig sterk vilje. Samtidig er jeg ute på byen tre ganger i uka. Det går an å gå ut uten å bruke alt for mye penger også. Og en kartong med vin varer lenge. Når andre kjøper klær eller sykler, bruker jeg pengene på reiser.

– Og når jeg først jobber, så jobber jeg doble vakter for å tjene mest mulig på kortest mulig tid, forteller Abrahamsen.

BELEIELIG MED LEILIGHET, sier Tonje Merete Moe (20). Den nå etablerte ferskingen gjorde som så mange andre studenter den siste tida da hun nylig investerte i eget leilighet. Stadig flere studenter kjøper istedenfor å leie, og nå drar også hun nytte av alle fordelene med å eie et eget krypinn.

– Det er en kjent sak at det er billigere å eie enn å leie, forteller Tonje, og i tillegg får jeg større frihet ettersom jeg ikke har noen andre å forholde meg til – bortsett fra banken.

Selv om hun sammen med sin venninne kun deler en utgift på 4.400 kroner på den 48 kvadratmeter store 3-roms leiligheten, skjer finansieringen gjennom et forpliktende boliglån. Men Tonje er ikke redd for å binde seg.

– Jeg har påbegynt studier av fem års varighet, og har også selvdisiplin nok til å opprettholde en tilstrekkelig inntekt ettersom jeg har jobbet ved siden av skolen siden jeg var 14, bemerker hun.

– Dersom noe likevel skulle skjære seg underveis er det fullt mulig å selge, sier Tonje og legger til at hun har lekt med tanken på å flytte for seg selv lenge.

– Når det viser seg at det er økonomisk mulig å kjøpe leilighet så velger jeg selvfølgelig det, sier Tonje.

NOEN VELGER BIL FRAMFOR BUSS. Espen Jakobsen (22) er en av dem. Fiskerikandidatstudenten mener at hva man bruker penger på er en prioriteringssak. Selv svir han av deler av sitt studielån på en BMW 316.

– Omtrent 200-300 kroner i uka går til drivstoff, forteller han, og utover dette kommer forsikring, samt kjøreturer hjem til Malangen.

Å ha bil er ikke akkurat noen gullgrube.

– Det går i minus alle veier, men jeg velger komforten foran økonomiske hensyn.

Også i klassen hans har flere innsett de

uttallige fordelene en bil bærer med seg. Selv om det koster.

– Det er rett og slett en prioriteringssak. Noen bor dyrere og tar buss, mens jeg velger å bruke penger på bil og heller bo litt billigere.

Han påpeker også at det blir lite dødtid med bil, man sparer rett og slett tid.

– Jeg kan for eksempel rekke en forelesning som starter klokka kvart over ti dersom jeg kjører hjemmefra fem over, og trenger dermed ikke å tilpasse meg bussrutene.

Jakobsen mener han merker en økonomisk bedring for studenter.

– Jeg tror også studenter har bedre råd, spesielt de som jobber i tillegg til studiene. I tillegg kan man tjene bra med penger om sommeren, sier Jakobsen, som ikke jobber selv utenom studiene, men arbeider litt om sommeren.

ARBEIDER GJØR OGSÅ medisinstudent Odd-Magne Fjeldstad (22). Bare om sommeren, vel og merke, men det holder til å legge seg opp litt penger. Sammen med studielånet er det nok til å kunne investere i stereoanlegg, DVD-spiller, widescreen-tv, surroundforsterker, spillkonsoll og høytalere.

– Jeg må understreke at jeg ikke har kjøpt alt dette på en gang, sier Fjeldstad. Men han har noen tips til hvordan man kan få råd til det man ønsker seg.

– Det gjelder å benytte seg av tilbud på ulike varer når prisene er lave. Har man mulighet til å få kompisrabatt, så benytter man seg av det også, det er klart.

Fjeldstad har ingen konkrete sparetiltak for å få råd til alt dette, men passer på å bruke pengene han får i starten av semesteret til ting han har bruk for, og som varer noen år. Han ser på innkjøpene som investeringer.

– Dette er ikke å kaste bort penger, slik jeg ser det. Det finnes mange mer unyttige ting å bruke pengene på enn utstyr som dette. Jeg går jo som alle andre en del ut på byen, men sløser ikke bort penger i tide og utide. Når jeg handler mat, så kjøper jeg likevel det jeg har lyst på, og ikke det som er billigst, meddeler Fjeldstad.

– Jeg har inntrykk av at mange studenter syter over dårlig råd uten grunn, ofte. Det er hele tiden snakk om hva man ønsker å prioritere. Man bruker litt penger her og litt der, hundrelappene flakser fort avsted.

Men noe budsjett har han ikke.

– Nei, det blir for dumt, jeg tror jeg har selvdisiplin nok til å kontrollere forbruket mitt.

I SPILLER'N

DIV. ARTISTER – DANGER GIRL: BURLESQUE MUSIC

Dette er moro, det! En bråte grisetøff jazz-musikk fra femti- og sekstitallets mangfold av herlige actionserier og grise porno-filmer, samlet på én CD. Dette er all den musikken Quentin Tarantino drømmer om å bruke i filmene sine, men ikke helt tør, fordi den uten unntak kommer til å stjele oppmerksomheten fra skjermen. Rock, baby!

KLASSIKER

ROBERT JOHNSON – THE COMPLETE RECORDINGS

Samtlige innspillinger noensinne, samlet på to CD'er, fra tidenes første rockemusiker. En liten svart mann i dress, som etter sigende solgte sjelen sin til djevelen for å bli verdens beste bluesmusiker, og i stedet endte opp med å finne opp rocken. Sjekk ut klassikere som *They're Red Hot* og den White Stripes-covrete *Stop Breaking Down Blues*, og bli frelst.

En gang til!

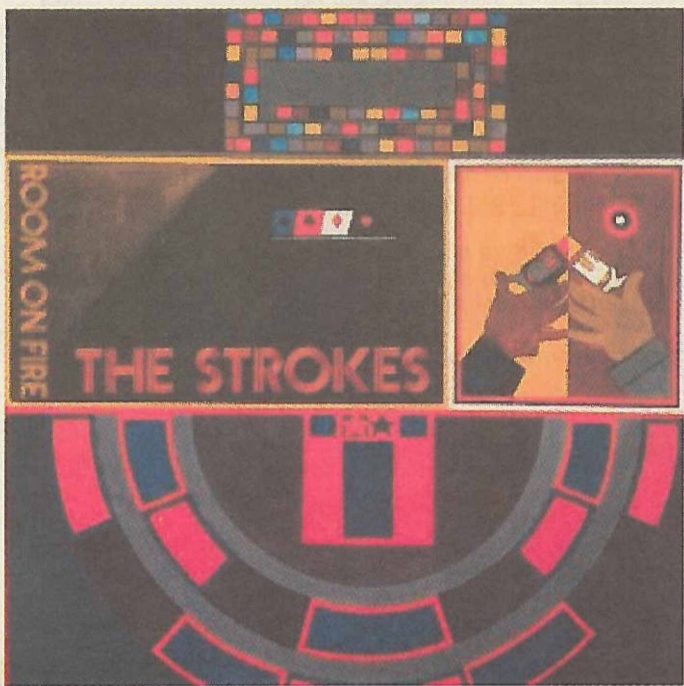
The Strokes
Fire In The Room
RCA/BMG

plate 2001. Rocken ble gjenfødt. Hver eneste anmelder i hele universet gikk bananas. The Strokes kom på banen, rockens redningsmenn. Noen-og-tredve minutter med enkel, bassdreven riff-rock, pakket inn i bildet av en dames nybarberte rumpe med en lærhanske på (selv om damen i ettertid viste seg å være bassisten). Verdensdominans fulgte. "Alle" ville ha sin del av The Strokes. Albumet skiftet sin andel av millioner, konserter solgte obligatorisk ut, og ingen stoppet noensinne opp og tenkte; "holder dette egentlig mål, sånn på sikt?" Og nå er svaret servert oss. Nei, det gjør det ikke.

For skal man redde rocken, må man gjøre bedre enn dette her. Om *Is This It?* var plata som skulle redde rocken, er *Fire In The Room* plata som beviser at pressen valgte feil Messias for to år siden. For dette er rett og slett bare den samme plata, spilt inn om igjen med nye sanger. Riffene er som de skal være. Bassdrivet er som det skal være. Vokalist Julian Casablancas (som tross alt har det barskeste navnet i rocken, om ikke annet) høres så sløv ut som han skal gjøre. Men ikke det dugg mer.

Ikke at det blir en dårlig plate av den grunn. OK, de redder ikke rocken, men betyr det at de stinker? Egentlig ikke. Låter som *What Ever Happened?* og *I Can't Win* er sikre høydere, selv om singelen *12:51* er heller slapp. Låtene kan lett forveksles med, og helt sikkert byttes frem og tilbake med uten store merkbare forskjeller, forrige album. Men, det gjør dem ikke dårlige. Bare litt mer småmonotont

og kjedelig enn sist. Vi har tross alt hørt det før. Med det sagt, folk løper sikkert mann av huse for denne plata uansett, den skifter sine tilmålte millioner, og selger ut sine tilmålte, obligatoriske stadionkonserter. Anmeldere over hele verden går bananas, og det rulles nok seksere til at The Strokes helt sikkert tar hjem VM-tittelen i Yatzy.

Bare ikke bli skuffa når du oppdager at du hadde denne plata fra før.

Tekst CHRISTOPHER O. SØRLIE

20 i stil, med telemarknedslag!

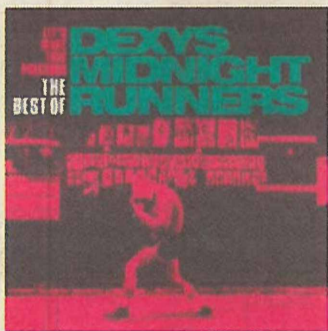
Dexy's Midnight Runners
Let's Make This Precious – The Best Of
EMI

plate "Åbbai, åbbai, åbbai, åbbai, åbbai!" var omtrent de første tankene som slo meg da jeg fikk beskjeden om at det dukket opp en *Best Of* fra denne gjengen her. Jeg skal være den første til å innrømme at jeg aldri har vært noen stor kjenner eller fan av bandet, men jeg har alltid likt dem godt. Hvordan er det mulig å la være?

Jeg mener, bare hør på disse låtene. Fra überklassikeren over noen, *Come On Eileen*, som sikkert er covret like ofte som Dylans *Knocking On Heaven's Door*, til den regelrett fantastiske nye singelen *Manhood*. Det er rett og slett bare konge-musikk, det.

For dere som ikke kjenner bandet fra før, er de *connoisseurs* innen pop-rockens glade verden. Rock med pop-rytmer og saksofoner, om du vil, eller pop med rock-rytmer og gitarer. Det er litt vanskelig å definere. Den klassiske betegnelsen er likevel blitt den hvite manns soul, noe som sikkert passer vokalist Kevin Rowland best også. Og det er i grunn er en helt grei beskrivelse. Dette er glad og sjelfull musikk, som står til toppkarakter i stil uten

noen gang å bli jålete. I alle fall ikke mer enn vi tåler.

Du hører også med en gang at dette bandet har vært en innflytelse på ikke så rent få band heller. Omtrent samtlige britiske pop-band de siste 20 årene har hentet noe du finner på denne platen, fra Saint Etienne og Blur, til Pet Shop Boys og praktksempel The Divine Comedy. De er små tjuvradder, hele gjengen. For Dexy's er den ubestridte originalen.

På denne samleren finner du det du trenger å vite om Dexy's. Hittsinglene *Geno* og *Come On Eileen*, nytt materiale for første gang på mange år, kuriositeter og liveopptak du ikke har sett før – kort sagt, en vanvittig god innføring i bandet. Så løp ut og kjøp denne plata i dag, først som sist, så har du fylt opp klassisk musikk-kvoten for dette semesteret også.

Tekst CHRISTOPHER O. SØRLIE

Gay-C/DC

The Darkness
Permission To Land
Atlantic

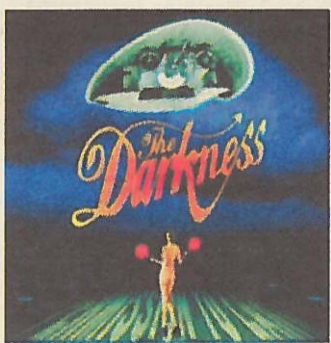

plate Forestill deg et band som høres en del ut som Gluecifer, men med en kastrert Chesney Hawkes på vokal, høye som drager på gammel Halloween og Van Halen. Der har du The Darkness, Englands siste store sønner, i et nøtteskall.

Låtene er uten unntak skåret over samme lest; samtlige er en orgie i hver eneste metal-klisje noensinne oppfunnet, frontet frem av Justin Hawkes mildt sagt spesielle stemme. Gitaren opp mot taket i nitti graders vinkel? Finner du her. Spandexbukser med tigmønster? Check. Powerballader om uhell i kjærlighet? Ajajada. Ikke én klisje slipper unna.

Stemmen til herren Hawkins er nevnt. Og det er også han som hever The Darkness over middelmådighetens evige steppeland. Der The Darkness som sagt høres ut som enda en åttitallskopist, står plutselig vokalen frem som et heller annerledes aspekt til det. Kan du forestille deg falsetten til en kastratsanger, for å si det sånn? Ikke? Det er faktisk mulig, noe som bevises til fulle på denne plata her.

I tillegg kommer den

åpenbare flørten med absolutt all såkalt homopop gjennom tidene. Marc Almond, Kevin Rowland og Neil Tennant ville alle vært stolte av å ha navnet sitt på coveret av denne platen, det tør jeg vedde på. Alt fra orgel- og synthbruken, til konemishandlerbarten til bassist Frankie Poullain – det er på plass, folkens.

Nå høres jeg kanskje overdrevent kritisk og sarkastisk ut, og det er også meningen. Dette er ikke en plate du hører på for å sitte og lytte til. Om du derimot slenger den på sammen med AC/DC på et rockevorspiel, er suksessen sikret. Og singlene *Get Your Hand Off My Woman* og *I Believe In A Thing Called Love* er sy-hykt fengende, enten du vil eller ikke. En plate som neppe blir husket lenge, men kommer til å komme frem igjen og igjen, i alle fall til sitt bruk.

Tekst CHRISTOPHER O. SØRLIE

Nasjonalismens høyborg

Musikkommentar

Vi nordmenn er fryktelig glade i oss selv og vårt. Litt for glade, skulle det være lov å mene. Du ser det i idretten (hva, slo ikke landslaget Danmark? Skandale!), du ser det i politikken (vi er da så snille, så snille, vi!), og du ser det ikke minst i musikken. Er det noe vi nordmenn er glade i, er det å høre våre helt egne, norskproduserte middelmådigheter.

Se bare på den siste Dimmu Borgir-skiva. Så til de grader hausset opp i skyene av norsk presse som det endelige gjennombruddet, norsk black metals flotteste stund, en av årets virkelig store utgivelser. Og publikum kjøper det, og dermed også plata. I all ståheien blir den nye plata fra Zyklon glemt, en plate som faktisk satte en ny standard for hvor norsk metal er i ferd med å bevege seg, med sin kombinasjon av klassisk melodisk black metal, og samtidig death metalens tyngde og tempo. Men viktigst av alt – vi skal ikke lenger tilbake enn til våren for å finne femmere og seksere til Linkin Park fra de samme anmelderne. Så kan man jo spørre seg hvor mye de egentlig kan om metal.

Det samme gjelder de fleste andre utgivelser fra hypede, norske artister. Selv Idol-David dro inn sin dose femmere, for en snarprodusert og billig light-utgave av det samme skrapet de har slaktet artister som Meredith Brooks og Creed for i årevis. The Raveonettes gjør et av årets, om ikke tiårets albumdebuter, og belønnes med fire. Hadde Madrugada gjort den samme plata, hadde en vegg av seksere vært spikret på rekordtid. Og der Briskeby og Lene Marlin samler inn skryt, ros og heder nok for et tiår, er ikke legender som Saint Etienne og Dexy's Midnight Runners engang funnet verdig spalteplass.

Det hele bunner ned i noen få, utvalgte menn i Akersgata, privilegert med oppgaven å styre nordmenns meninger om musikk, og en platekjede som har vokst seg så mektig at den med sin Topp 15-liste i stor grad styrer hva den allmenne nordmann kjøper. Det er ikke tilfeldig at Idol-guttene Kurt og David, med sine metervis av spalteplass, selger til nummer én på VG-lista, men den stille og rolige, og desto mindre eksponerte Gaute ikke holder til mer enn nummer to. Førsteplassen den uka holdt nemlig heismusikkikonet Silje Nergaard.

Men, som sagt, vi lever i nasjonalismens høyborg, i Norge, kjempers fødeland. Vi tar til oss det vi kan av lettfattelige middelmådigheter utenfra, resten finner vi enkelt på egen hånd. Det skal ikke mer enn et stort navn til, og du er sikret de spaltemeterne det skal til å selge femti tusen plater her hjemme. Det skal ikke mer til for å manipulere det norske markedet. Så kan du jo tenke deg om en ekstra gang, når du kommer hjem, om den Turbonegro-posteren henger der fordi du oppriktig liket deathpunk – eller fordi det stod i VG at de er verdens beste band...

Tekst CHRISTOPHER O. SØRLIE

Stärkt og vakkert

NEDDEMPET HYGGESTUND: Bandet Jim Stärk (som på ingen måte er noen solo-artist) bidro til en flott kveld på Kaos som bare understreker det musikalske mangfoldet som utspiller seg på konsertstedet.

Foto GLENN FAGERVIK

Jim Stärk og William Hut
Kaos, 30. oktober

konsert Innimellom all rocken og jazzen som undertegnede fyller seg med på kalde høstkvelder, er det godt å komme inn i et varmt rom, sette seg ned ved et bord med tente stearinlys og la kropp og sjel behandles med vakker, neddempet musikk. Dette var en sånn kveld.

William Hut, kjent som vokalist i bergensbandet Poor Rich Ones, hadde med sin akustiske gitar og en venn på tangenter. I tillegg hadde han et knippe nye låter som kommer ut på plate i januar. Han har en stemme som bare Paal Flaata (Midnight

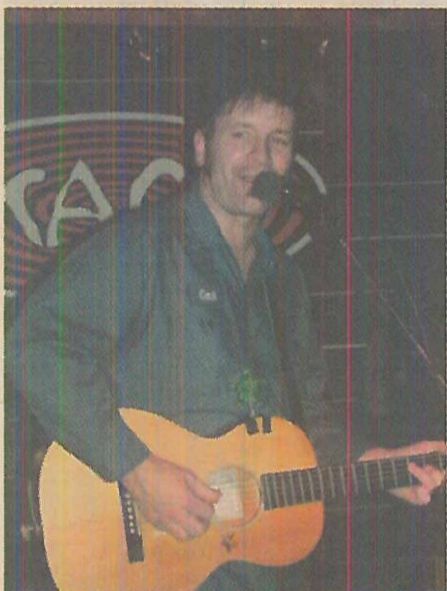
Choir) og Dag Vagle (Helldorado) kan matche her hjemme, og noen låter som gir mersmak til plata som kommer over jul. En fin start på en hyggelig kveld. Noen ganger er det mye liv og høylytt stemning som indikerer publikums begeistring. I dette tilfellet var det stillheten. Et publikum som lytter kan bety like mye.

Jim Stärk var likevel det de fleste ventet på denne kvelden. Med sitt forholdsvis ferske mesterverk *No time wasted*, har de skaffet seg mange nye tilhørere, og etter å ha forelsket meg i det nevnte opus den siste måneden, hadde jeg visse forventninger til bandet. Og de skuffet ikke. Med *It's not that easy* fra *No time wasted* satte de standarden for kvelden og tok grep i publikum og holdt dem der til siste ekstranummer.

Einar Stokke Fadnes synger flott, og hengir tankene til Nick Drake. I tillegg veksler han mellom nylonstrengsgitar og banjo. Asbjørn Ribe fra Number Seven Deli tok seg av el-piano, orgel og trekkspill, men på *Catch me (if I fall)* tok han frem elgitaren. Inge Sørbrøden gjorde jobben på bass og Tom Rudi Torjussen gjorde ikke mye ut av seg, men spilte en svært viktig rolle i rytmeseksjonen likevel. Hvis man kalle noen en stille trommis er han det. Det skal en del dyktighet til å beherske det. (Han slår atskillig mer fra seg i Amundsen som kommer til Driv 21. november.)

Folk kunne gå hjem en del varmere enn da de kom.

Tekst GLENN FAGERVIK

EN TIME TIL: Martin Hagfors spilte helt til han ikke fikk lov lenger. Han hadde mye mer å gi.

Foto GLENN FAGERVIK

Folk-elig hyggestund

Groan Alone
Support: Leslie
Kaos, 22. oktober

konsert Martin Hagfors fra Home Groan og HGH (Hagfors Gebhardt Hickstars) gjestet Tromsø og Kaos alene for første gang. Med seg hadde han to gitarer, munnspill, kazoo, togfløyte og et hav av låter, mest fra Home Groan, men også fra HGH og egne ting.

Men Leslie (Sverre Stenersen fra Diversion Blue) med platekontrakt i Japan, fikk æren av å åpne. Låtene han fremførte viste seg alt for svake til å stå på egne ben. Det var bare veldig kjedelig, og selv om han fremførte låtene etter beste evne var det

ikke nok til å gjøre noe som helst inntrykk på denne anmelder. Han hadde heller ingenting å melde mellom låtene. Men jeg tror at det vil gjøre seg bedre med et band i ryggen. Diversion Blue på sitt beste var veldig bra, så jeg håper at han i fremtiden kan gjøre noe i nærheten av det.

Noe å melde har definitivt Martin Hagfors. Mannen har i årevis drevet på med musikk og låtskriving som har gått mange hus forbi, men han har i det siste fått lønn for sitt strev gjennom økt platesalg og mye kritikerros. Og det er ikke så vanskelig å forstå etter nærmere to og en halv time på Kaos. Han er en meget begavet låtskriver, sanger og tekstforfatter, noe han til de grader beviste. Ikke et dødpunkt å spore. Han har mye å si mellom låtene, og humoren er kraftig til stede. Jeg har vel ikke ledd så mye

på en konsert siden HGH på Driv i februar. Han forsøker aldri å være morsom, han bare er det. Musikken kan beskrives som folke-musikk, country, hillbilly eller en blanding av dette. Det er i alle fall hevet over enhver tvil at han har hentet mye inspirasjon fra den amerikanske landsbygda. Jeg synes å høre elementer fra den tradisjonelle musikken fra Appalache i området rundt Kentucky i USA. Men uansett, låtene kommer fra hjertet.

Da han fikk beskjed om å slutte av kvart på to, hadde enda ikke fått spilt det han mente var kremlåtene sine. Han hadde glatt holdt på en time til hvis han hadde fått lov.

Tekst GLENN FAGERVIK

Stakkars band

Lorraine
Driv, 30. oktober
Publikum: 9 – ni (!)

konsert Jeg vet ikke om det skyldtes elendig forarbeid fra Driv sin side, elendig promotering av managementet eller om de tre andre konsertene samme kveld stjal oppmerksomheten. For å se bergensbandet Lorraine i 4. etasje på Driv, kom det nemlig bare 9 – ni (!) stykker.

Og de betalte ikke engang. Det var trist fordi Lorraine spilte som det skulle vært fullsatt, med ektefølt innlevelse og pottetett gjennomføring. Trist fordi folk gikk glipp av en knallkonsert. Og trist fordi kvelden for Lorraine måtte fortone seg som en dårlig økt i øvingsrommet. Jeg syntes oppriktig synd på bandet, da de måtte tvinge seg opp på scenen og gjennomføre to ekstranummer, til halvhjertet og sjenert

applaus, mens trommisen speidet nervøst etter folk der nede. Flaut og ekkelt var det. Nok om publikum. Lorraine spiller synthbasert og fengende hjerteknuserrock i det melodiose terrenget bak Kent, Mew og tildels Depeche Mode. De har en modig og talentfull vokalist i Ole Gunnar Gundersen, som vrir alt fra hjerteskjærende falsetter til de brunstigste bergensbrøl ut av seg. De har låtene, ambisjonene, og ikke minst potensialet til å bli mer enn et band i mengden. Nylig slapp de den flotte fullengderen *The Perfect Cure*, og på Driv fikk vi høre glimrende låter som *Ehcoes* og *Twenty years under water*, og den svinvåkne *Ghosts*. Publikum hadde tydeligvis annet fore, men bandet gjorde likevel sitt beste. For de ni tilstede, for de ansatte, for lyd-mannen og for meg.

Bedre lykke neste gang Lorraine.

Tekst EIVIND BIERING-STRAND
Foto JON TERJE EITERÅ

IKKE AKKURAT SELLOUT: Bergensbaserte Lorraine satte publikumsrekord med negativt fortegn, da de gjennomførte en knallkonsert for hele 9 tilskuere på Driv.

Ensom overraskelse

Askil Holm
Driv, 24. oktober

konsert Svært lite folk hadde tatt turen til Haakon Scene på Driv denne fredagskvelden (til tross for en stappfull kafé og over tre hundre på quizen). Når det omsider hadde kommet såpass mange (40-50 stykker) at det så ut som det var folk der, kunne Askil Holm og bandet hans begynne konserten. Men at det var få musikkelskere som kjente sin besøkelsestid er ingen over-

drivelse.

En del hadde nok hørt plata han ga ut i mars, men for noen var Askil Holm et nytt bekjentskap. Og for de aller fleste ble konserten en stor overraskelse.

Askil Holm lager svært fengende låter med catchy refreng, noe som gjør at svært mange av låtene har hitpotensiale. På plate er det pop/rock, men på scenen er det rock det dreier seg om.

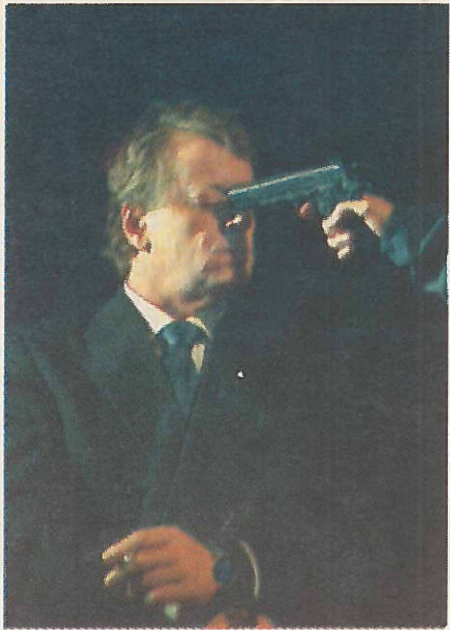
Med seg hadde han et fyrverkeri av et band som det faktisk går langt i mellom hver gang man hører. De siste åra har jeg gått på store mengder av gode konserter og gode

band, men dette er noe av det beste jeg har sett på lang tid. Maken til kjemi, spilleglede og evne til å løfte gode låter til himmels på en slik måte er det stort sett bare We og Helldorado som gjør like bra her hjemme, og da er det rock snakker vi snakker om. Publikum var skremmende få, men maktet å skape stor stemning, og hovedpersonen selv var svært fornøyd med publikum, og var meget takknemlig. Rytmeseksjonen er det noe av det feteste jeg har hørt siden Kaada på Kaos i fjor. Trommis Freddy Bolsø fra dødsmetalbandet Blood Red Throne og Morten Strøm fra Tugboat og Jamesband

gjorde store ting og førstnevnte spekket på med trommedetaljer uten at det føltes overflødig. Strøm markerte at han hadde vært på Janes Addiction-konsert med å spille bassriffet på *Mountain Song*. Kult.

En fabelaktig konsert som ville fått full pott, men lydmannen hadde en sjaber dag på jobben, og Holm måtte stadig be om mer monitor og klaget ofte på feedback. Men egentlig er det bare pir.

Tekst: GLENN FAGERVIK

INTENST: Teaterstykket *Gagaringata* er en dialogstyrt reise ned i menneskesjelens mørkeste irrganger.

Gagarins arv

Gagaringata
Kulturhuset fram til 8. november

teater *Gagaringata* av Gregory Bruke er en til tider ustyrlig morsom beretning om illusjonenes forfall i det 20. århundre. Gjennom humor, sarkasme og groteske menneskelige handlinger, viser Bruke mennesket ved sitt siste stopp på ideologiens klatrestige. Karl er den som prøver å tviholde på fortidens samfunnshypoteser som forlenget har havarert i praksis. Frank, som har levd gjennom disse ideologienes storhetstid og underlagt seg profittens orden. Tom, som i

en ungdommelig naivisme lever i håpet om forening mellom ideal og virkelig samfunn. Og til slutt Simen, stykkets voldsmann som kun stoler på, og avhenger av blodet på sine hender. Alle er menn på en anvist plass i verden, menn med begrensede valgmuligheter.

Karakterskildringene er veldig grundig gjennomført i denne oppsetningen. Skuespillerne er overbevisende i sine roller som frustrerte menn i en verden de ikke kan kontrollere. Det hele skildret med minimal scenografisk anstrengelse, for å sette dialogen i sentrum. Formidlingen av dialog er nemlig avgjørende for gjøre dette stykket tilgjengelig for det moderne publikum.

Gagaringata formidler en kritisk innsikt i en hel generasjon av filosofier om utopier og er dermed mettet med allusjoner og referanser til disse. Ofte klarer besetningen i dette stykket å forholde seg til intensiteten som er påkrevd for at denne dialogutvekslingen skal bli vellykket, men til tider er går det for fort frem. I en oppsetning med slik kapasitet i ensemblet skal det lite til for at dette skal kunne rettes på, men kan nettopp på grunn av kvaliteten i ensemblet, få stykket til å fremstå som et hastverksarbeid.

Tekst MAJA SOJTARIC
Foto OLA RØE

Overbevisende plankekjøring

Gothminister
Driv 23. oktober

konsert Hinsides den pretensiøse elitedivisjon flakser Gothminister og de tre hjelperne rundt i et batcopter på strak vei mot feil side av elven Styx. Fremmedgjort for vanlige dødelige, og bare så vidt i kontakt med sine opphavsmenn, leves ministerens, og hans kvinnelige motspiller Dementia Narcissius fantasier ut. Et slags smakfullt nekro-teater lystig tonesatt av suggererende industribeats, gitar og plastisk synthføring. En autoritær, men likevel fjern figur poserer på scenen, med og uten flosshatt, med og uten vrenge på vokalen, men uten å miste grepet. Dementia ler rått, og sikler blod, mens hun i neste øyeblikk forsøker å oppdrive sympati, stakkarslig ikledd nattkjole med sin eneste venn, bamsen. Balanserende på kanten av stillheten mellom låtene er hun like ved å falle gjennom illusjonen som er blitt manet frem. Hun reddes i siste øyeblikk av Bjørn Alexander Brems forhåndsprogrammerte dommedagsmaskineri.

De omtrent tre gotherne som har møtt opp sammen med en ellers skuffende skral mengde nysgjerrige sjeler, klapper og hoier som best de kan, for om overhodet muligens å rettferdiggjøre det åpenbare publikumsfraværet. Gothministeriet fortsetter sitt iskaldt kalkulererte show, tilsynelatende

TEATERFORESTILLING: Gothminister kjører linja helt ut og litt til.

totalt uanfektet. Scenen bades i vondt, hvitt lys, og langt der bak en dansende mumie ser vi han posere med armene karakteristisk utstrakt. "If I can be your God...". Vel, der går faktisk en grense mellom virkelighet, åndelighet, okkultisme og sceneshow.

Gothminister vil aldri bli Gud, samme hvor hardt han prøver.

Da kruttrøyken fra pyrobombene er i ferd med å legge seg, og Brem for første gang gjør et behersket forsøk på å etablere kontakt med publikum, ved et elegant bukk,

kan det bare konkluderes at et så bunnsolid opplegg vanskelig lar seg mislykke.

Tekst ANDREAS MYRVOLD
Foto THOMAS METZ

Poetisk henrykkelse

Kornstad Trio
Teaterkafeen, 26. oktober

konsert En konsertanmelders oppgave er å sette ord på hva han/hun har opplevd på en konsert. Noen ganger blir ord fattige og det føles meningsløst, fordi det er umulig å beskrive med ord hvordan man har opplevd konserten. Dette er et eksempel på det.

Håkon Kornstad (saxofoner og tverrflytte med saxofonmunnstykke), Mats Eilertsen (kontrabass, med og uten bue) og Paal Nilssen-Love (trommer, cymbaler, kjetting og alt mulig slags perkusjon) har spilt med mange store musikere sammen og hver for seg. Alene som trio lager de stor musikk, men ikke musikk som glir inn i øret uten motstand. Det er krevende og betinger mye konsentrasjon. Men greia med disse herrene er at du aldri vet hvordan konserten vil arte seg. Jeg hadde forventet meg en kompromissløs rett-i-trynet-opplevelse, med jazz på sitt hardeste. En slik konsert hadde de gjort i Stavanger kvelden før (ifølge dem selv). Men settingen på teaterkafeen gjorde at uttrykket ble svært så poetisk og melodisk. Visst gikk det unna i svingene og tempoet kunne av og til være svært høyt, og særlig Nilssen-Love

imponerte med trommespill i et tempo som man ikke ser for ofte. Noen kan kalle det for toneonani, men jeg synes aldri at en tone var overflødig. Tempoet og stemningen i låtene varierte fra Ornette Coleman på speed til det svært så stille og sneglaktige. En vanvittig samspilt trio. Av og til kunne det være vanskelig å fatte hvordan det var mulig å gjøre det de gjorde, der og da. Men det gjennomgående uttrykket var svært vakkert (i min definisjon av ordet) og melodisk.

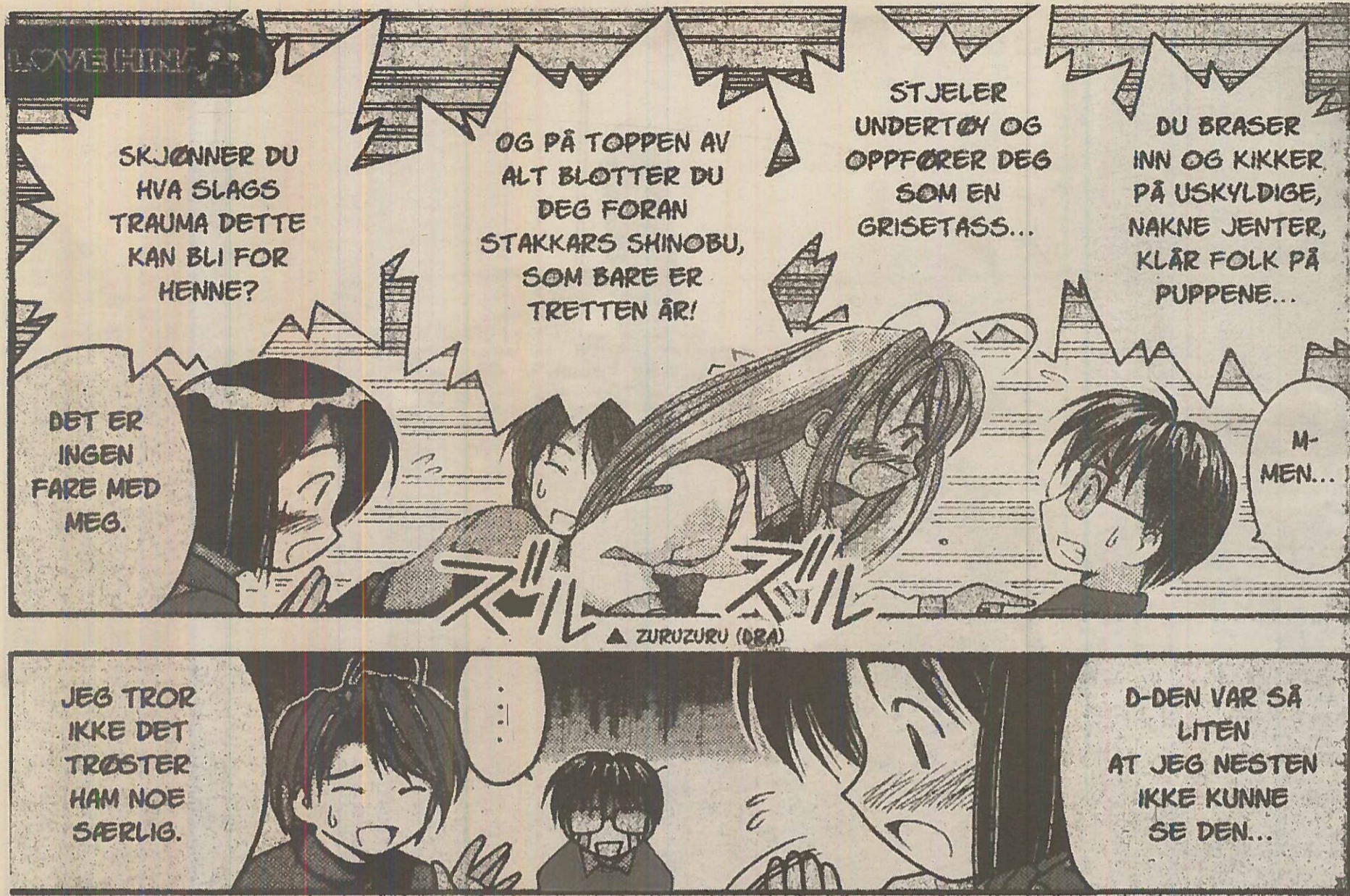
Å kalle musikken for frijazz kan fort bli feil, fordi Mats Eilertsen og Håkon Kornstad aldri er i hver sin sfære tonalt sett. Tidvis kan de fjerne seg fra hverandre men de er snare med å finne tilbake til hverandre. Men hvis man kaller musikken for frijazz i den betydningen at musikken og låtene lager seg selv mens bandet står på scenen, kan begrepet fungere.

Ok, noen ord har blitt til flere, men jeg er fortsatt usikker på disse ordene har ytt bandet rettferdighet. Opplevelsen min var i hvert fall stor, og trioens kompis Pat Metheny (og der ble den store gitarvirtuosen nevnt i fjerde nummer på rad), får hard konkurranse i kampen om årets jazzopplevelse. Han blir slått med hårfin margin. Bedre kan det knapt gjøres.

Tekst GLENN FAGERVIK

LYKKSALIGHET: Den tilstand undertegnede befant seg i under konserten med Kornstad Trio.
Foto GLENN FAGERVIK

LES FRA HØYRE: I *Love Hina* møter vi blant anna den forsøksvise studenten Keitaro Ureshiba, hvis eneste talent er å forkludre sitt eget liv.

Outlandish!

Manga (japanske tegneserier) er den største salgsvaren i sitt hjemland og har blitt svært populært på verdensmarkedet. Etter å ha vært henvist til importbutikker og Internett, kommer manga nå for første gang på norsk.

Manga Mania

4 japanske tegneserier, Bladkompaniet
Utkommer 6 ganger i året.

BLADETS BESTE KORT er muligens *Love Hina*: Hovedpersonen Keitaro (19) er parodisk ensom, sosialt utviklingshemma og har hatt så lite kontakt med det motsatte kjønn at han fortsatt er opphengt i en "barndomskjæreste" han hadde da han var 5 år. Tross i elendige karakterer, er han fiksert på å klare opptaksprøven til Japans mest prestisjetunge universitet. Han lovte nemlig den "store kjærligheten" at de skulle møtes der når de ble voksne. Etter å ha strøket på opptakseksamen to ganger kaster foreldrene ham ut, så han drar til bestemoras hotell *Hinata* for å pugge videre. Men *Hinata* har blitt et pensjonat kun for jenter, noe som knapt kan sies å hjelpe på Keitaros konsentrasjonsvansker. Beboerne er også av den spesielle typen: En hyperaktiv utveklingslev, et voldelig skolelyst, ei livsfarlig kampsportjente, en folkesky trettetåring og en ondsvinn frilansjournalist. Forviklingene blir ganske intrikate når Keitaro får det for seg at ei av jentene på pensjonatet er "barndomskjæresten" han har glemt navnet på.

Inspirasjonen fra slapstickfarsen *Ranma ½* - nylig utgitt på norsk av Egmont - er (over)tydelig, men de som har stiftet bekjentskap med ovennevnte serie bør advares mot at *Love Hina* har en mer grovkorna humor og en del åpent "ladede" situasjoner der *Ranma ½* heller benytter seg av antydningens kunst.

EN ANNA TYPE TAPER portretteres i *Great Teacher Onizuka*: Tittelpersonen er en 22-åring hvis interesser er motorsyk-

kelrace, porno, et karatlag bestående av en gjeng svette gorillaer fra Tokyos dårligste universitet og å perve rundt på jakt etter 17 år gamle jenter - uten hell, for han er enda jomfru. *Great Teacher*-elementet kommer på plass når dette motbydelige vesenet bestemmer seg for å kombinere jobb og fritid ved å bli lærer på en videregående skole. Der man med "norske" øyne kan si at *Love Hina* iblant beveger seg i grenseland, går denne serien til regelrett invasjon, det hele blir litt vel pubertalt.

SERIEN SOM OVERHODET IKKE PASSER INN er *Blade of the Immortal*: Den herreløse samuraien *Manji* har fått den forbannelsen over seg at han ikke kan dø. Dette er fordi han en gang drepte hundre "gode menn" i den tro at han var ute i et "rettferdig" oppdrag og dessuten uforvarende gjorde sin egen lillesøster gal ved å drepe ektemannen hennes. For å få lov til å dø, blir han nå nødt til å drepe tusen "onde" mennesker. Høres dette blodig ut? Jada. Høres dette veldig svart/hvitt ut? Absolutt. Med mindre serien etterhvert problematiserer skillet mellom ondskap og rettferdighet, er *Blade* bare ei dårlig unnskyldning til å vise mye blod og gørr. På den positive sida kan det jo hende den begynner å gjøre dette etterhvert, da kan det hele bli mer interessant. Men når det beste man kan si om en serie er at den muligens vil forandre seg radikalt, er det ikke mye til kompliment.

DEN ENESTE SERIEN SOM SKRIVES AV KVINNER er *Chobits*, som foregår i en verden helt lik vår bortsett fra at man kan kjøpe noe som kalles *persondataer*, PCer med menneskelignende "kropp" og simulert personlighet. Hovedpersonen er en fattig student som finner en slik menneskemaskin dumpa på en søppelhaug.

Etterhvert begynner han å lure på om *Chii* er et levende vesen, da "hun" ikke har noe operativsystem installert men likevel kan lære seg ting og bevege seg i samfunnet (til en viss grad). Man rekker ikke å få det store inntrykket av serien i første episode, men utenlandske anmeldelser har gitt den god kritikk for måten den problematiserer datateknologiens innmarsj på stadig flere områder av livet. På sikt er dette kanskje den mest interessante serien.

MANGAMANIA SER UT TIL å være utgitt av folk som har god kunnskap om det de holder på med: Bladet er fullt av info om japansk tegneserie og -film (anime), samt forklaringer om japansk kultur og samfunn som kan være en fordel å ha med seg når man leser. Et svært puristisk trekk ved bladet er at det leses fra høyre mot venstre som man gjør i Japan, skjønt det er vanlig å "kopiere om" manga når man oversetter den. Dette er ganske lett å venne seg til, mens utgiverne nok bør revurdere visse andre ting - foreksempel at de oversetter alle lydeffektene (japanske tegn) med forklaringer under rutene. Den mest seriøse bug'en i systemet er likevel seriene sjøl: Manga er ikke vant kost for et norsk publikum - dette går f.eks. på veldig "søt" tegnstil og uvant symbolbruk, ekstrem sjangerblanding og plutselige comic reliefs, samt ei holdning til kropp og sex som iblant er mer liberal enn sjøl skandinaver kan tåle - men jeg kan lett komme på mer tilgjengelige serier enn dette. *Blade* blir dessuten fullstendig malplassert. Hvis Bladkompaniet følte de måtte ha en actionserie med, burde de ha valgt en som har humor og reiser etiske spørsmål ved volden den viser - den nyere *Trigun* virker som et bra alternativ i så måte. *Great Teacher Onizuka* kunne også med fordel vært bytta ut med noe mer tilgjengelig - f.eks. klassi-

keren *Urusei Yatsura*, som neppe kan sies å være problematisk sett med "norske" øyne.

IDEEN FORTJENER SEKS STJERNER i seg sjøl, men gjennomføringa av *MangaMania* har så mange barnesykdommer at bladet ikke er i nærheten av en slik rating før en god del forandringer har blitt gjort.

Tekst MIKKEL BERG

NYTT BLAD: *MangaMania* har allerede vært prøvd ut i Sverige, nå slippes det også på det norske markedet.

CHAOS AND DISORDER: Feber og håndgemeng da 400 påmeldte braket sammen for å bli den nye Kurt.

dere, han viktig-peren, Øystein, teknikere, og noen resepsjonister. Det er ganske trangt om plassen, og den hektiske kameraføringen vanskliggjør fremkommeligheten. Der intervjues kontinuerlig, og stadig nye offer plukkes ut. Deltakernes reaksjoner er selvfølgelig forskjellig, men ved hjelp av min sylskarpe konsentrasjon og oppfattelsesevne, legger jeg en plan for hvordan jeg skal tvinne juryen rundt lillefingeren min, basert på de andres erfaringer.

En uheldig ung mann kan fortelle at han umiddelbart ble dissa av Jan Fredrik K. da han fortalte at målet hans var å komme på TV. Han får ikke engang synge, selv om han forsøker å mase på juryen, på oppfordring fra programlederne som intervjuer han i gangen. Neste Idol kommer ut, på grinern, med beskjed om at hun sang for høyt, og kraftig. Jeg bestemmer meg for å svare nøytralt og lystig på juryformannens spørsmål, og synge så høyt og klart jeg greier.

Restene av nervøsitet som sitter i kroppen, forsvinner like fort som fellesgodteri på en hjemmekinokveld, idet jeg entrer det aller helligste. På forhånd har jeg bestemt at her skal det ikke spares på noe, og kledd på meg den mest positive holdningen som kan oppdrives, uten å tippe over i spyttlikkinga, så da spørsmålene hagler greier jeg uten problemer å gi et inntrykk av at her står en likandes kar med både talent og selvsikkerhet. Stemningen er i ferd med å utvikle seg i retning noe ganske muntert, da jeg forteller at jeg skal synge en Stryper-låt fra 80-tallet, og Thomas Strezlezzjix uttrykker bekymring over faren for å bli kastet på med Bibler. Da det er oppklart at det ikke blir noe bibelkasting denne gangen, får jeg synge i vei.

Speak of the De-evil, he's no friend of mi-ine.

To turn from him is what we have in miiiind!

A thief and a liar, the Word tells us so-o,

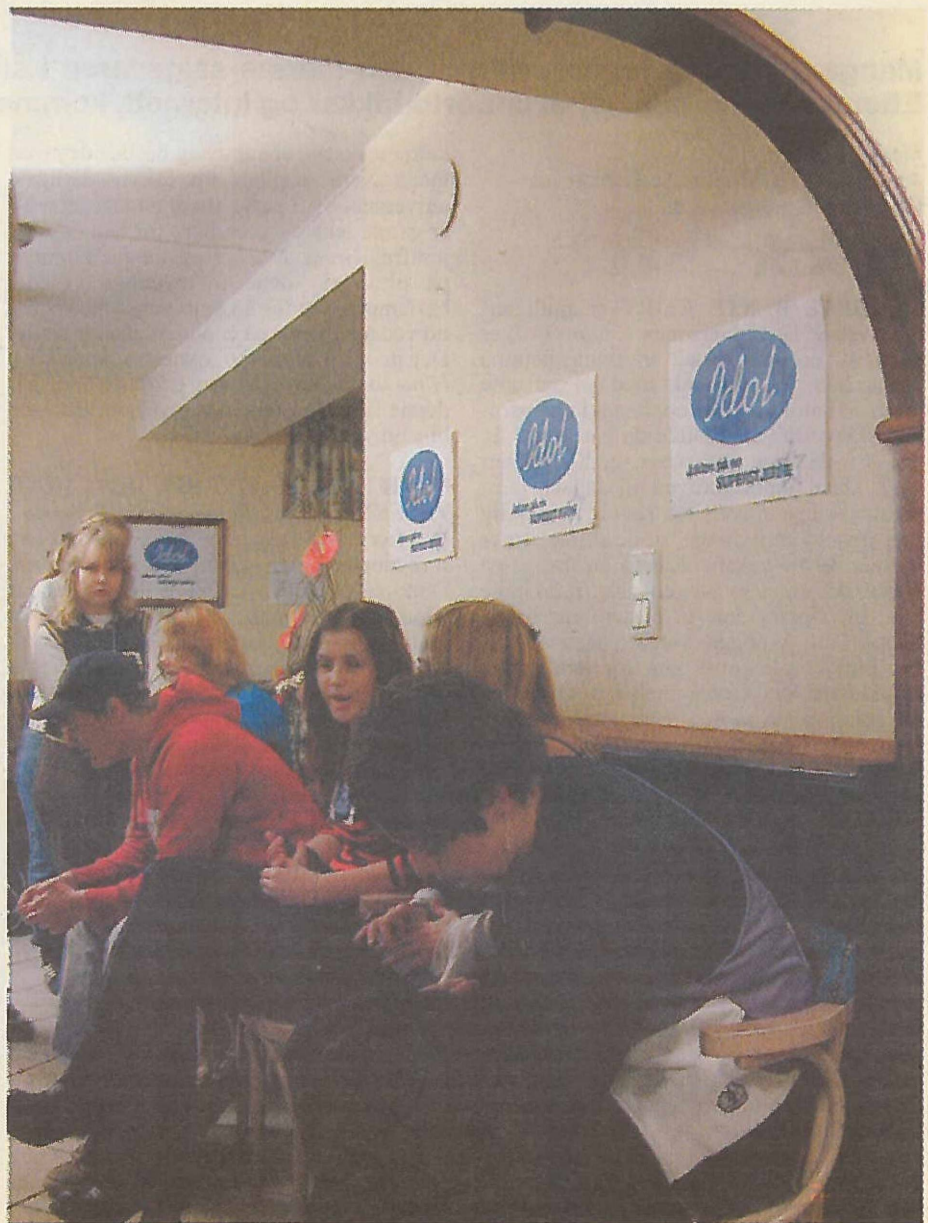
we like to let him KNOW where he can goooo!

*To heeeell with the Devil
to heeeell with the Devil
to heeeell with the De-he-evil
to heeeell with the Devil, Deviiil, DEVII-IIIIL!*

Etter 1 vers og 1 refreng, kan en lattermild Douglas Carr nesten med en gang fastslå at jeg ikke er Idolmateriale, men gir samtidig positiv omtale av tonekonrollen. Anneli er skeptisk til hele opptrinnet, og usikker på hva dette kan være. "Er dette tull eller er du seriøs?". Jeg gir henne en tveetydig respons, og føler at situasjonen har nådd et slags klimaks. Den teatraliske opptreden var visst heller ikke passende i en pop-sammenheng, så planen jeg la ute i gangen ser ut til å ha fått full uttelling, da juryen konkluderer med at stilen faller utenfor Idol konseptet, men jeg bør begynne å synge i band.

Retten utenfor helligdommen pådyttes jeg kamera, og spørsmål må besvares. Siden audition-rommet åpenbart ikke er lydtett, har de fått med seg det meste av opptrinnet, ettersom jeg satsset på den usjenerte syngestilen. All oppmerksomheten gir unektelig et kick, og jeg surfer gjennom intervjuet på ren adrenalin og feelgood-speed-trip. Det avlires mye tullprat og ego-boosting før vi takker for intervjuet, drar hjem og spiser pizza, og dette kan det leves en stund på.

**Tekst ANDREAS MYRVOLD
Foto ANDREAS MYRVOLD/ØRJAN
VØLLESTAD**

VINN ELLER FORSVINN: Korridoren før audition er en følelsesmessig "Death row".

Drømmen om å bli som Kurt

Nervøs, shaky, mistenksom, på hemmelig oppdrag, og med en i utgangspunktet skeptisk holdning til kommersiell popkultur, tok det ikke lange tiden å skjønne at dette opplegget måtte være noe i nærheten av det fryktede.

I deltakeravtalen står det svart på hvitt at *Monster entertainment AS* (heretter kalt *Monster*), fritt kan utnytte tv-opptak av deltakerne i ubegrenset fremtid. Så da skulle det vel ligge an til rå utnyttelse av gråtende fortiser, og bråkjekke pappagutter.

Uansett, som en god Idol-deltaker, underskrev jeg blindt og startet den harde oppkjøringen frem mot kjendisstatusen. Da det jo var vanskelig å holde tett om hva man hadde begitt seg ut på, ordnet det seg nærmest selv med både groupies og styling-crew.

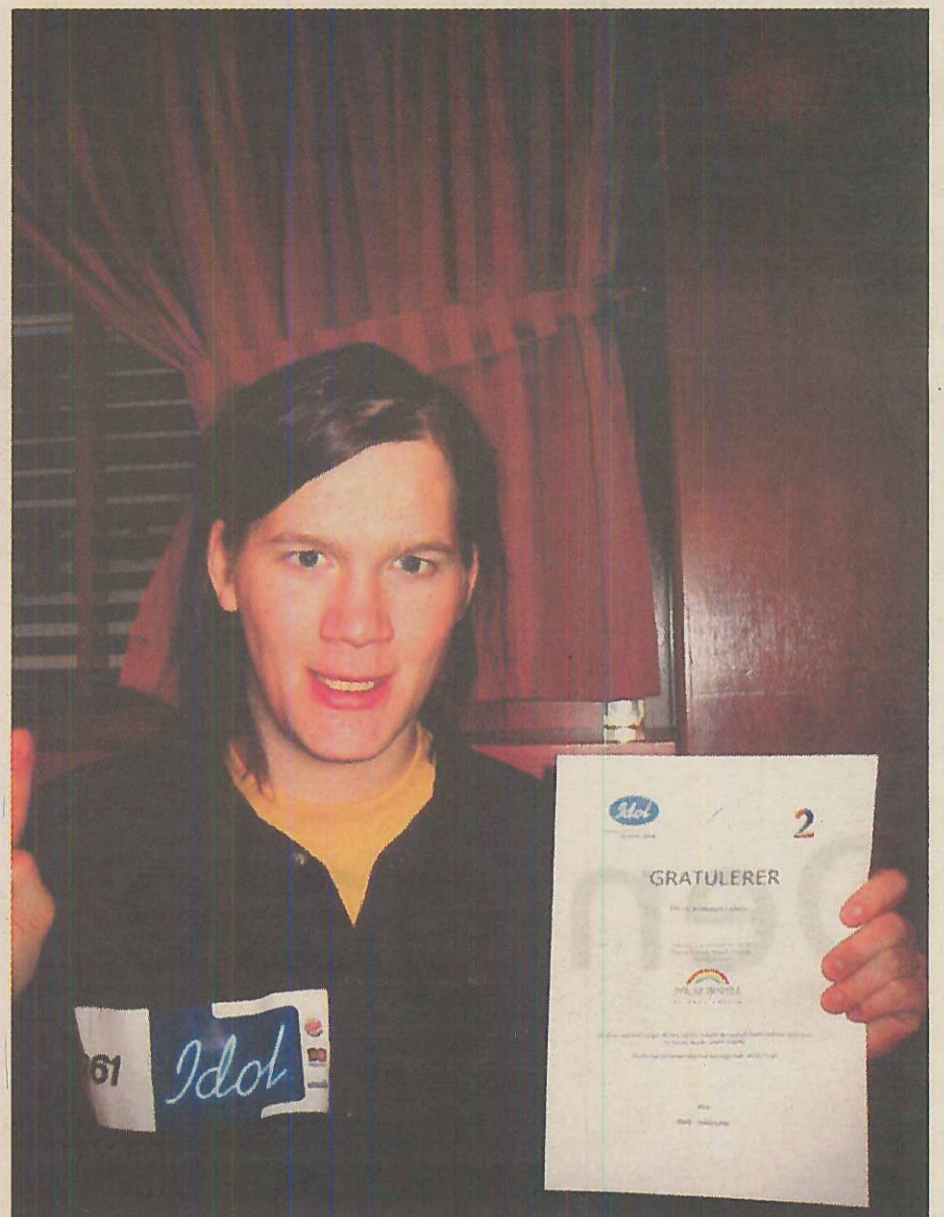
ELISABETH, DAG OG ELG-OLA fikser meg dreadlocks av plast og naturlig hår, på noen hektiske morgentimer. Resultatet er halvferdig da jeg midt på fredag i beste skoletid, 12.07 ankommer køen utenfor Polar Rainbow Hotel, som avtalt med *Monster*. Det er omtrent som forventet. En haug med syngegale tenåringer, for det meste jenter, og en og annen kjekkas. 4-500 mennesker står ute på gata og fryser i halvannen time, omsvermet av fotografer og journalister, før vi får beskjed av en viktigper om at vi nå kan sette oss inn på hotellet over gata, siden alle har fått bildene sine. Hva er dette? Har vi blitt holdt for narr, stått her og pådratt oss forkjølelse for ingenting? Kjøsystemet bryter umiddelbart sammen, og hysteriet begynner å gjøre seg gjeldene. Vi havner sist i køen, men fyren i TV2-jakke prøver å huke meg med inn på audition, sammen med 4 andre. "Det er noe jeg må fikse først", prøver jeg meg, og litt oppgitt biter han på den syltynne unnskyldningen. Inne på hotellet blir vi geleidet videre av en hyggelig fyr som heter Øystein. Vi kommer ikke lenger enn trappeoppgangen til 10. etasje, men da det ikke er annet å observere her enn Burger King ansatte som dealer gratis muffins, bestemmer jeg meg for å snoke litt rundt. Det er ikke så mye veldig mye glam å oppspore, men jeg finner et audi-

tion-rom, der dama utenfor greit forklarer hva det er som egentlig skjer på den såkalte Pre-castingen. Hun sier at det er flere dommere i forskjellige rom, som plukker ut de som skal få prøve seg foran hovedjuryen i morgen eller på Søndag, kanskje 150-200 av 500 kommer videre dit.

SAMMEN MED MIN MEDBRINGTE kamerat, Schteinhard, oppsøker vi nå venterommet, eller *skjærsilden* som vi vel kan kalle det. Fra en krok høres høylytt jammer og sang fra en hurra-gjeng med gitar. Det er lyskastere, bannere og idol-effekter overalt. Kameramannskaper, burger king, og idol-deltakere stuert sammen som makrell i tomat. Spenningsnivået blir forsøkt brutt ned av ustoppelig stemmeoppvarming, sjekking, mer allsang, og næringsinntak. Vi holder ut noen få minutter, men må ganske snart søke tilflukt i første etasje, der det er en langt mer avslappet holdning i Rudy's bar.

Her treffer vi Kine, og hennes to groupies, han ene og han andre. Hun har reist helt fra Bodø for å være med, men kom ikke videre. Det finnes snart ut at han groupien fra Hakadal (Erlend var det kanskje han het), har gått på leirskole med Schteinhard. Akkurat da kommer Øystein for å sanke inn noen folk som kan være med han for å registrere seg, jeg blir sanket med og følger med til registreringskontoret sammen med to unge jenter, og en fyr fra Målselv som sier han skal synge noe han har laga sjæl. Vi leverer sangvalgskjemaene (som stort sett er fylt ut med *The Rose* og *I will survive*) og skriver under på en masse andre dokumenter, med så liten skrift at vi ikke gidder å lese det. Så blir jeg klistrebrennemerket, med Idol-logo og deltakernummer 1261. Klistremerket må ikke taes av før de sier ifra.

RETT UTENFOR AUDITIONROM-

KLAR SOM ET EGG: Vår mann, Andreas, utstyrt med tigerblikk og utømmelig selvtillit - klar for heltedåder

MET treffer jeg Vanja, som jo er venninnen musikal-Martha, og går veldig bra for henne, så hun går videre til neste runde. Nå blir jeg pisket inn foran en dommer, kameramann og kanskje en person til. Det er lyskastere og kamera rettet mot et kryss på gulvet, og jeg skjønner intuitivt at jeg skal stille meg der. Fokuset rettes nå mot mannen i hjørnet, som begynner å stille spørsmål, der vanskelighetsgraden øker på etter hvert. Jeg greier uten større problemer å gjøre krystallklart rede for hvem jeg er, og hvor gammel jeg er, men da han begynner å grave og spørre om hvorfor jeg har meldt meg på, og hva slags ambisjoner jeg har, blir det straks litt mer vakkende. "Jeg tror jeg kunne ha kommet langt hvis jeg ville..", begynner jeg, ganske så breialt. "Hva er det du mener med det", spør han, nesten irritert, jeg avklarer med at vi får se det an, og får beskjed om å synge.

Halvveis uti refrenget avbryter han. Eplekjekt bemerker jeg at jeg ikke er ferdig, men får beskjed om å synge resten på søndag foran hovedjuryen, og *Anneli Drecker!*

Nå må jeg omregistreres på registreringskontoret og får utdelt et slags diplom med påskriften "Gratulerer du har gått videre". Klistremerket får jeg ikke lov til å ta av, og jeg må møte 09.45 på søndag morgen kledd de samme klærne. Godt fornøyd, traver jeg hjemover med Idol-ballonger og Diplom.

Stjernestatusen er sikret umiddelbart, jungeltelegrafan løper løpsk, og jeg blir nedmeldt av venner og familie som vil ha bekreftet min suksess. Overveldet av det voldsomme oppstyret, lar jeg meg til en viss grad rive med, og sprer om meg med røverhistorier hele kvelden lang.

KVALITETSVALGET FRA KVULDEN FØR om å sitte på Blårock til stengetid, viser seg å ha vært en kjempe-idè. Jeg sjokk-åpner dagen med en slags kaldusj, i et forsøk på å våkne. Det blir fort bestemt at

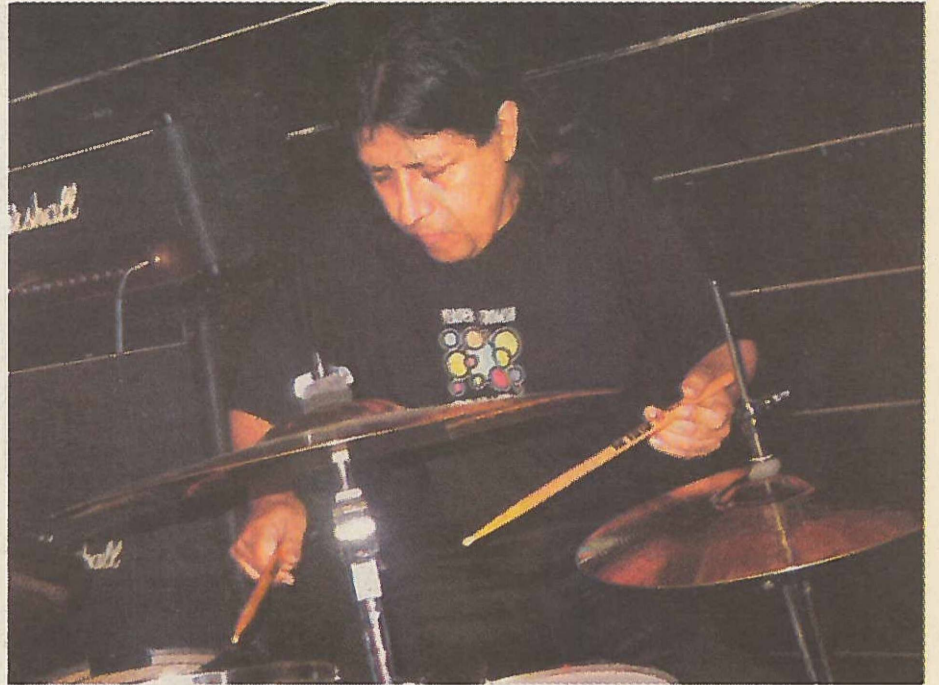
en tur innom Shell for å kjøpe kaffe på veien er av ytterste nødvendighet. Det blir en slags i-siste-liten opplevelse ved ankomst, da et av Monsterene vinker oss inn på hotellet 09.47 med stressende gestikulasjoner.

Idag har de bestemt seg for å pakke oss inn i baren, og det som jo pleide å være en reaktivt bedagelig plass, er fylt til randen av gitarspillende postgirobygget-fans, og oppstasja wannabes. Et "crew-medlem" kommer med en slags offentlig pep-talk, der han oppfordrer oss til å enten vise at det er dette vi virkelig vil, altså bli det nye Idol, eller bare gette lost. Jeg velger å prøve å komme meg til neste runde, da det innebærer en gratistur til Oslo, og brodern har fått seg en leilighet der som jeg gjerne vil sjekke ut.

Heldigvis treffer jeg noen kjentfolk som det kan holdes selskap med de neste 10 timene eller deromkring. Etter å regnet litt på startnummeret mitt, kommer jeg fram til at jeg kanskje rekker hjem til fellesmiddag i kollektivet, for her i køen får vi hvertfall ikke mat, men det går selvsagt an å kjøpe til en "gunstig pris". De neste 4 timene fortoner seg omtrent som de minuttene vi tilbrakte i toppetasjen på fredag. Når man endelig, på et forunderlig vis, har greid å akklimatisere seg til tilstanden, er som vi vet venting ikke verdens mest spennende aktivitet. Et og annet Idol som har greid å komme seg gjennom hoveddommernes perleport, møtas med iskaldt arrangert applaus fra den nervøse saueflokk, selvfølgelig med tett oppfølging fra mikrofon og kamera.

MED JEVNE MELLOMROM roper Øystein opp navn og nummer på de neste som skal få sin dom av den allvitende juryen. Omtrent 13.45 blir det min tur, og jeg subber med til neste kø, der vi får delta i en slags artig stol-lek. Cluet er at vi stadig rykker nærmere døren, og må skifte plass, hver gang noen går inn. Her ute i gangen står et TV-team, med minst to programle-

*I prayed to the lord...
but the lord didn't answer,
and the lord didn't heed,
so I went to the devil...*

Den gale indianeren

Oko Velasco, bedre kjent som "Okko", har latt seg intervjuet på en betingelse; at vi ikke spør om alderen. Han er ung til sinns som en 20-åring, en av Blårocks ivrigste dansere, og velkjent byen over for sine musikalske krumspring. Vi møter han en tirsdagskveld på Kaos, en god stund etter mørkets frambrudd. Her samles lysskye utskudd og musikalske vagabonder til jamming, øldriking og kåvring av favorittbanda hver uke. Stemningen er som vanlig høy, og lokalet begynner å nærme seg bæreevnens bristepunkt. Oko har satt fra seg sin elektriske gitar ved scenekanten, og henta seg kveldens første øl, klar til å la seg brette ut i Utopias midtside.

VASKEEKTE

Vi kutter rett til beinet, og får snart bekræftet som ryktene sier, at han er en ekte Indianer, opprinnelig fra Bolivia, svært engasjert i sitt hjemlands politiske tilstand.

– Jeg liker meg i Norge. Her er det et bra sosialt system med liten forskjell mellom fattig og rik. Sånn er det ikke i Bolivia, der har en minoritet av spanjolsk opprinnelse undertrykt Indianerne i 400 år.

– I like to sing. I like to play. I like to dance. I like to fk**

– Så det er politiske tekster du skriver i sangene dine?

– Ja, men ikke bare politikk, tekstene handler om at jeg vil drepe ekskjæresten min også, sier han med et glis, og ler rått.

– Jeg skriver om hvordan Spanjolene har behandlet oss Indianere. En annen av mine

sanger heter *Mountain Sorcerer*, og handler om en trollmann. Hele historien prøver jeg å få med, men det er andre verdier jeg også setter høyt. Selv om det er mye urettferdighet og fæle ting i verden mener jeg det er viktig å hygge seg, og særlig med øl. Alt går bedre med pils.

– Men hvor tar du det fra? Inspirasjonen altså?

– Livet generelt. Det er naturlig å skrive om egne erfaringer, og da spesielt slemme kvinnfolk. Av band og musikere liker jeg Sixteen Horsepower, White Stripes og tekstone til Bob Dylan.

Intervjuobjektet begir seg nå ut på scenen, for å spille trommer sammen med 2 engelske visesangere. Denne mannen har mange skjulte talenter, og trommespilling er en av de.

Trommeslager Norvald Nikolaisen er en av hans beundrere, og er rask til å gi komplimenter etter opptreden.

– Oko, jeg har kanskje sagt det til deg før, men du har dritkul spillestil!

Oko ler, og spiller på luftrommer mens han teller.

– Yeah, 1-2, 1-2, 1-2, he he he he...

– Du spiller mange forskjellige instrumenter..?

– Trommer, gitar, sang og fløyte, du vet sånn latinamerikansk fløyte.

Han supplerer seg selv med særegen latter og slår over til engelsk:

– I like to sing. I like to play. I like to dance. I like to f**k! Det må du få med. Sangen er det viktigste, det er den man får uttrykt seg gjennom. Man må få sagt det som ligger en på hjertet. Jeg er forelsket i musikk, og liker mange forskjellige typer musikk. Har drevet med musikk i 20 år, og jeg bodde i California før jeg flyttet til Norge for 8 år siden. Det er derfor jeg

skriver på engelsk. Språk er noe som interesserer meg.

ARBEIDSLEDIG STUDENT

– Ja, du skriver en hovedoppgave i engelsk som jeg har forstått det?

– Det stemmer, men jeg er egentlig arbeidsledig. Oppgaven handler om Edgar Allan Poe, som jeg identifiserer meg med. Faren hans døde da han var 1 år, og moren da han var 2. Selv døde han som 40-åring. Det er mye mørke i diktene hans, akkurat som i sangene mine. Han er USAAs beste poet.

– Skriver du dikt også?

– Det gjør jeg, og har ambisjoner om å komme opp på hans nivå, men jeg må bli voksen først, ha ha.

– Skal du gi ut diktsamling eller eventuelt cd da eller?

– Jeg har jobbet en del med å spille inn noe musikk, men har ikke helt funnet de rette musikerne enda, men tror nok at jeg skal få gitt ut både cd og diktsamling.

– Follow your instincts!

– Ser du på deg selv som vise- eller rockesanger?

– Rockesanger. Jeg liker godt hard musikk, og her spiller jeg ofte med rockere her på jam'en. Han understreker at selv om han digger Rage against the machine cover-låter, er det Allan Edgar Poe som er forbildet.

– Har du vurdert å være med i Idol, du vet tv-programmet?

– Det har jeg ikke, jeg har ikke tv.

EN VISMANN OG EN STAYER

Det er snart tid for Oko til å gjøre et nummer på scenen. Han har etterhvert oppnådd kult-status på Kaos etter å ha optrådt hver eneste tirsdag i manns minne. Han har spilt sammen med en hel mengde forskjellige musikere her på jam'en. Alt fra flinkiser til litt for fulle studenter med overdreven selvtillit. Særpreget er det ingen som kan ta fra han, med sin karakteristiske rå stemme, og ganske spesielle gitarstil. Denne kvelden synger han to sanger, en improvisasjon der han synger duett med en kvinnelig rockestjerne, og en mer velkjent om Demon from the heavens.

*I hate you from inside,
I hate you from the heart.*

You never will be mine....

-The demon have torn us apart.

– Hva er det som gjør at du kommer tilbake til jammen?

– Jeg har spilt her i flere år, og folk ser ut til å like det jeg spiller. Det gjør Kaos til et bra sted, og jeg har masse gode minner herfra.

Oko henter seg en pils til, mens *The Lites* spiller noen låter akkompagnert av en smått eksentrisk trekkbasunist som går under navnet "Karlsøy". Stemningen er på topp, og nok en jam har blitt berget i havn med et energisk avslutningsnummer.

Intervjuet nærmer seg også slutten. Det ligger i luften at et kunnskapsord fra vår kjære venns visdomsforråd er på sin plass, for å få en verdig avslutning på en berikende kveld.

– Har du et budskap til folket?

– Follow your instincts!

Vel talt.

Tekst ANDREAS MYRVOLD
Foto THOMAS METZ

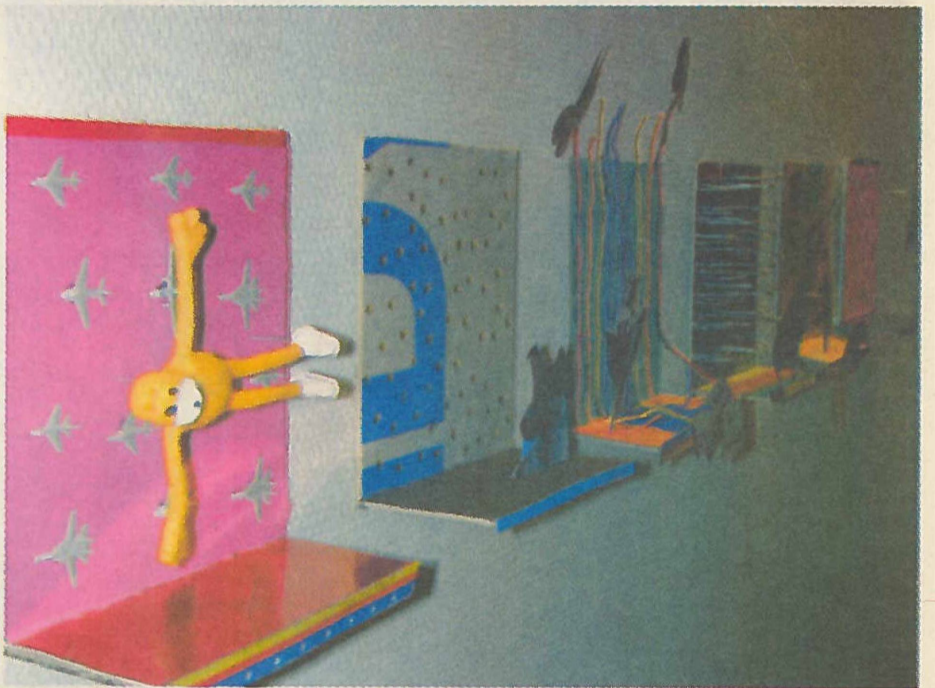
KULTFIGUR: Multitalentet og originalen Oko har alltid et glis på lur

ARBEIDSPRØVE 3: Inger Lauritzen (Pelu 1)

ARBEIDSPRØVE 1: May Liss Jensen (Pelu 1)

ARBEIDSPRØVE 2: Peggy Ellingsen Bless (Pelu 1)

Korridorkunst

– Tiden da vi lekte med dassruller på 70-tallet er forbi.

– Mmm... Stilfull komposisjon! Balansert koloritt... Spillet mellom linjer og farger er godt balansert! Funky stil, riktig originalt!

Slike kommentarer er daglig kost i lærerhøgskolens korridorer for tiden. 1. og 2. årsstudentene på praktisk estetiske fag (Pelu1 og Pelu2) er nemlig ferdig med høstens *passageutstilling*, som er hengt opp i alle ledige kriker og kroker, og det skorter ikke på tilbakemeldingene. Forbipasserende gnir seg i brilleglassene, klør seg i skjegget og utstøter beundrende lyder i møtet med den fargerike veggpyrden. Det er mye å hvile øynene på. Hele 402 arbeider har studentene snekret sammen og stilt ut.

– Her er det mye bra. Studentene har gjort en god jobb, skryter høskolelektor Errol Fyrileiv, som sammen med Iver Steen, står faglig ansvarlig for utstillingen.

UNDERVEIS I UNDERVISNINGEN har elevene gjennomgått temaer som komposisjon, fargelære og tekstur, og det er resultatene av denne treningen som nå henges opp på veggene i lærerhøgskolens korridorer.

Bortsett fra det rent faglige (elevarbeidene skal jo nemlig måles og veies, settes til bestått eller ei, som en forutsetning for å gå

opp til eksamen), mener Fyrileiv at utstillingen har en verdi i seg selv.

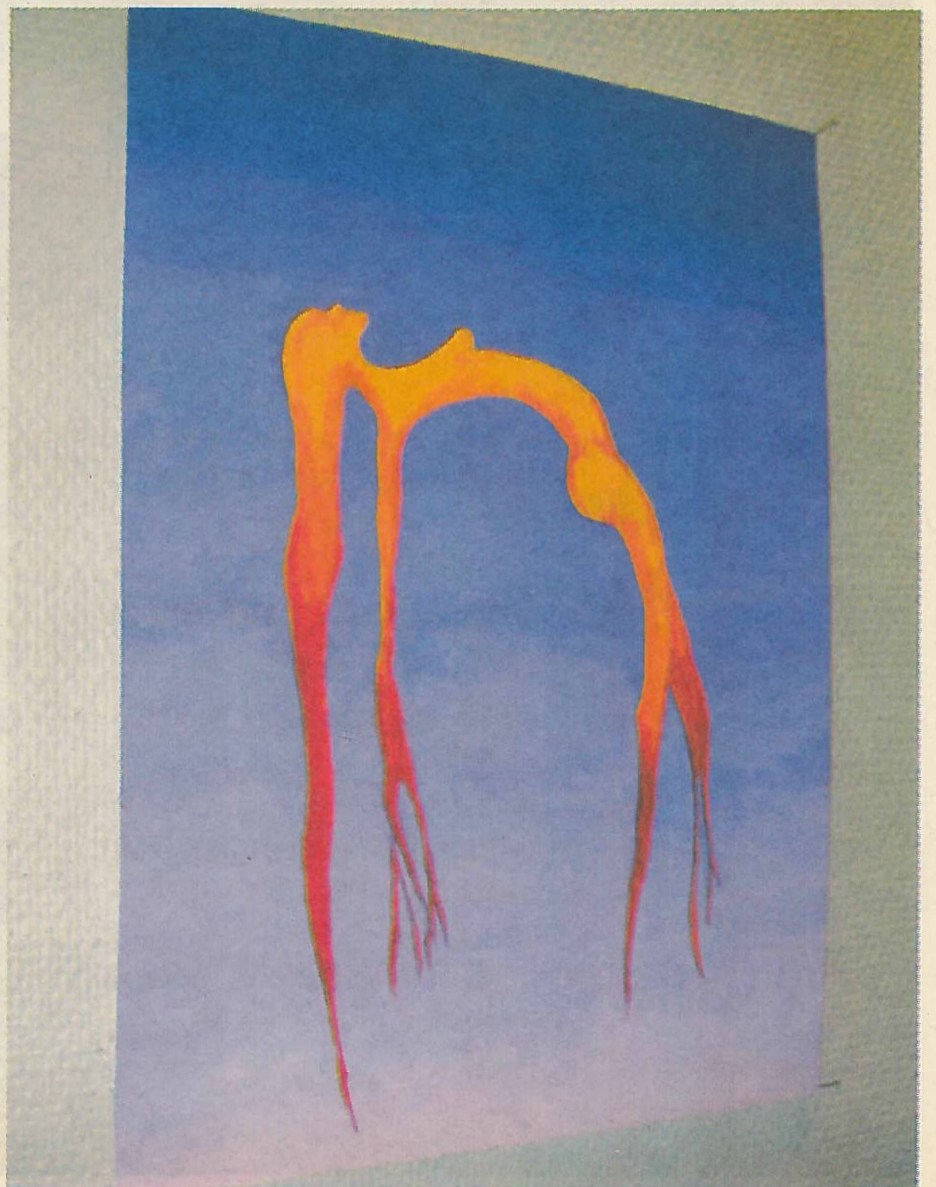
– Det er utrolig viktig med slike utstillinger. Å fremheve elevenes arbeider som noe viktig, gjøre seg synlig både for resten av skolen og for andre, sier han, men understreker at kreativiteten til hver enkelt student ikke er det sentrale.

– Det blir vanskelig å måle. Vi håper å kunne utfordre utgangspunktet til den enkelte, få dem til å strekke seg lenger enn det de kanskje trodde var mulig på forhånd. Det er jo selve prosessen som er viktig. Å få kontinuerlige tilbakemeldinger på arbeidet. De skal jo tross alt bli lærere selv en gang. Vi trenger gode kunst- og håndverklærere i grunnskolen. Lærere som kan inspirere og vekke nysgjerrigheten blant barn. Dette er ikke noe lekefag, insisterer han.

– Vi stiller store krav til studentene. Tiden da vi lekte med dassruller på 70-tallet er forbi, avslutter Fyrileiv.

Er du interessert, kan du selv ta kunsten i nærmere ettersyn, ved å legge turen innom lærerhøgskolen fram til midten av uke 46.

Tekst EIVIND BIERING-STRAND

ARBEIDSPRØVE 4: Espen Justdal (Pelu1)

Foto EIVIND BIERING-STRAND

Ledige stillinger våren 2004

Ansvarelig redaktør
og nyhetsredaktør

50 prosent stilling som ansvarlig redaktør

Ansvarelig redaktør blir ansatt på åremål for ett år. Utopia søker en person med ledererfaring og journalistisk teft til å overta ansvaret for avisa. Ansvarlig redaktør har det overordnede ansvaret for alle ledd i avisproduksjonen. Erfaring med journalistisk arbeid er ei forutsetning.

I tillegg er ansvarlig redaktør Utopias administrative leder og styreleder. Organisasjonserfaring er derfor en nødvendighet.

Lønn etter avtale.

100 prosent stilling som nyhetsredaktør

Som nyhetsredaktør må vedkommende være iderik og ha nese for nyheter, samt ha solid kunnskap om Universitetet og Høgskolen i Tromsø og norsk høyere utdanning generelt. Det forutsettes at redaktøren selv arbeider fram saker, og bidrar til å utvikle og systematisere avisas nyhetsdekning.

Lønnes med 115.000 kroner i året

IT-ansvarlig

25 prosent stilling som IT-ansvarlig

IT-ansvarlig blir ansatt i 25 prosent stilling og har ansvaret for Utopias nettsider og datapark. Avisas datapark består av fire Windows-baserte PC-er, en Windows 2000-server og en linuxboks. Vi søker en person som kan videreutvikle og ha ansvar for avisas Internett-sider, samt vedlikeholde og oppgradere maskinparken. Lønnes med 25.000 kroner i året.

Desksjef

50 prosent stilling som desksjef

Desksjef blir ansatt i 50 prosent stilling på åremål for ett år. Utopia søker en person som kan lede arbeidet med den grafiske utforminga av avisa. Arbeidet vil i hovedsak bestå av koordinering av bilder/tekst og praktisk ombrekkingsarbeid. Du bør ha erfaring med deskarbeid/grafisk utforming. Gode datakunnskaper er en nødvendighet. Erfaring med programmer som Adobe InDesign, Pagemaker eller QuarkXpress er nyttig. Stillinga lønnes med 50.000 kroner i året.

Søknadsfrister: **10. november.**

Krav til alle stillinger: Søker må være registrert student.

Søknad med CV, attester og arbeidsprøver sendes eller leveres: **Utopia v/Eirik Linaker Berglund, Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø.** Eller e-post: **redaktor@utopia.no.**

Spørsmål kan rettes til ansvarlig redaktør **Eirik Linaker Berglund**, telefon **77 64 59 00** eller mobil: **41 43 13 18.**

På dypt vann

Den årlige oktoberfesten ble nok en gang en stor suksess, og at fantasien fremdeles er tilstede i slitne, høstdeprimerte studenter hersker det ingen tvil om.

Det er første års medisinstudenter som arrangerer den årlige kostymefesten kalt Oktoberfesten, og årets tema for det hele var "Under vann". Festen fant sted i MH-bygget, som for anledningen var blitt gjort om til undervannslandskap med en svært kreativ dekor. Med en bar, som for kvelden bar det passende navnet "Den sunkne flytebrygge", som serverte drikke til gjestene og et dansegulv som etter hvert ble dekket av ekte tang ble undervannsstemningen etter hvert ganske så ekte.

– Vi er kjempefornøyde, sier arrangementsleder Jane Spaun. Det kom 450 stykker, og de hadde veldig fantasifulle kostymer. Arrangementet var veldig vellykket!

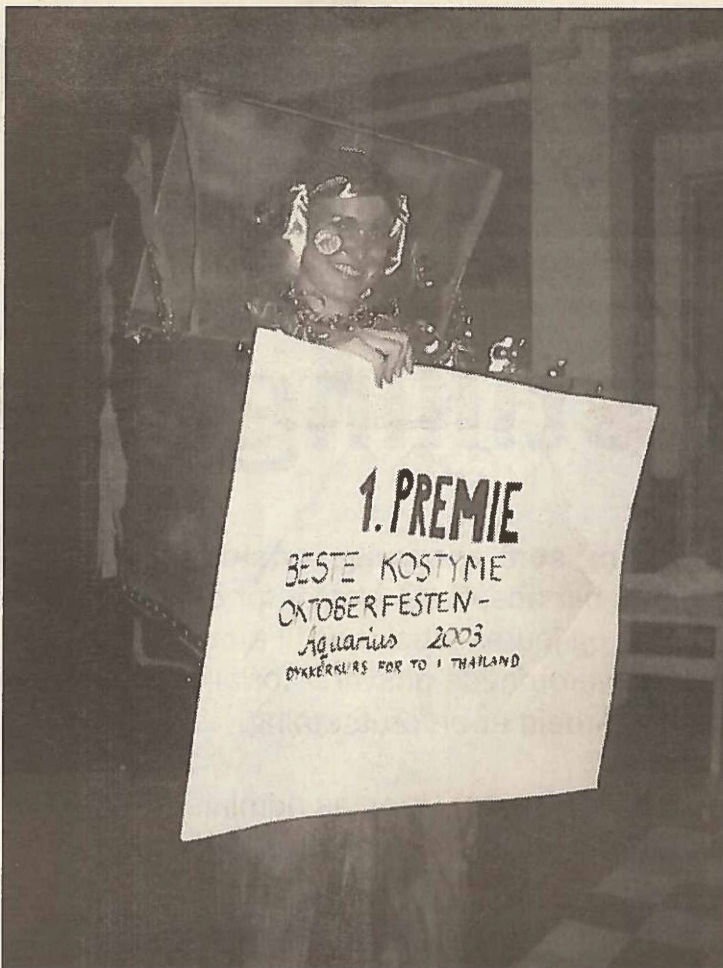
Kostymekåring

Så vel som at arrangørene

hadde lagt mye arbeid i lokalene, hadde også deltakerne lagt mye arbeid i kostymene. Blant de mer synlige deltakerne var et mannlig svømmelag med blå badehetter, som også ble premiært for mest sexy kostyme. Mange hadde valgt å kle seg ut som havfruer, mens andre gikk litt mer utradisjonelt til verks og ente opp som for eksempel brennmanet, sjøpølse eller oljesøl.

Det beste kostyme av de alle ble selvsagt kåret, og den lykkelige vinneren var Christina Solberg, utkledd som en skattekiste. Premien bestod av opphold og dykkerkurs i Thailand for to.

Tekst PERNILLE DEHLI
Foto ØYVIND SKYBERG

FANT SKATTEN: Christina Solberg imponerte stort på den årlige oktoberfesten, utkledd som skattekiste, og vant 1.premien – en lukrativ reise for to til Thailand.

Studenten(e)

Foto SIGURD LANGSETH

Navn: Steinar Graff & Ina Hartløff Helland
Alder: 21 & 19
Studerer: Medisin

Ved et bord i inngangspartiet av ei halvfull kantine sitter en gutt og ei jente med lyseblå skjorter med bilde av en fisk. De selger billetter til Oktoberfesten og snakker om litt av hvert.

–Hva har dere brukt tida på den siste uka?

–Jeg har sprunget rundt på universitetsområdet utkledd som en havfrue for å reklamere for Oktoberfesten, sier Ina. Steinar legger til: – Jeg har for det meste kjedet meg, brukt tida til å havne enda lengre bak i pensum. – Ja, også har jeg ladet opp til festen, ...og nachspillet.

–Har dere sett noen gode filmer i det siste?

–Det kommer an på hva du mener med "i det siste", sier Steinar. – Jeg så *Oceans Eleven* i går, den var kanon! ...Ellers så jeg *Buddy* for en stund siden, og det var jo virkelig en film man skulle sett på sammen med noen kvinnfolk, smiler Steinar.

–Hvis du skulle bli gjenfødt som et dyr i neste liv, hvilket dyr hadde det vært, og hvorfor?

De humrer litt før Steinar svarer: Spekkhogger! Det har jo det tøffeste dyrenavnet på jorda. I hvert fall på engelsk. (Killer Whale) Se på Keiko, han har det jo supert. Lever et helt bekymringsløst liv. Ina svarer: – En fugl... en ørn som flyr omkring og nyter friheten.

–Hvem er den beste foreleseren, da?

De tenker seg litt om og svarer: Det har vært veldig høy kvalitet på forelesningene, og det er mange forelesere som vi ikke husker navnet på. Men svaret må nok være Mads Gilbert, han kan virkelig det han driver på med! Steinar legger til: Dersom jeg hadde ligget i en grøft og ikke hadde fått puste, ville jeg ha følt meg trygg dersom han hadde kommet meg til unnsetning.

Tekst SIGURD LANGSET

Suverene advokatspirer

Nok en gang stakk Maria Korneliussen, Vegard Emaus og Hilde Ruus av med seieren, og nå bærer det i neste omgang til Bergen, hvor den nasjonale prosedyrekonkurranse arrangeres i februar neste år.

– Det blir kjempespennende å komme til Bergen, ikke minst å få møte de andre lagene, sier Maria Korneliussen.

–Har dere lagt opp en strategi for neste omgang i Bergen?

– Vi vet jo ikke hvilket nivå de andre lagene er på, men vi skal i det minste lære oss fremførelsen utenat slik som sist. Ellers får vi jo oppgaven før vi reiser ned dit, så det blir forhåpentligvis mer enn

nok tid til forberedelse.

Det var nemlig fremførelsen som vant dommernes hjerter, hvert fall i følge begrunnelsen for deres avgjørelse.

Høyesterettsdommer Dr.juris Jens Edvin A. Skoghøy, som kåret vinnerne er på telefon fra Oslo:

– De var veldig gode og det var imponerende at 1. avdeling vant. Begge lagene var veldig flinke, og det var faktisk svært jevnt.

Høyesterettsdommeren er forøvrig særdeles fornøyd med ideen bak prosedyrekonkurranse:

– Det er veldig positivt at man lager prosedyre. Det burde i større grad blitt flettet inn i studiet, og det blir nok bra når Teorifagbygget oppføres, og jusstudentene i Tromsø får sin egen rettssal. Prosedyre er nemlig også svært nyttig trening for jurister som ikke skal bli advokater.

Tekst SIAN CONSTANCE O'HARA

VINNERLAGET: Vegard Emaus, Maria Korneliussen og Hilde Ruus.
Foto SIAN CONSTANCE O'HARA

Absurd hyggestund

MUNBERT VANVIDD: Siri Follerås (nærmest) og Teater Kanel lover absurd idyll og nytraktet te når *Titt Inn* sparkes i gang.

Foto EIVIND BIERING-STRAND

teater Har du sans for nytraktet te og bisarr humor, kan du med stor fordel nyte Teater Kanels nye forestilling *Titt Inn*. Den kunstneriske plattformen er nemlig basert på tre stykker av Eugene Ionesco, det absurde teaters far, og en monolog av Lisa Knutzon. Alt spedd ut med dans og ablegøyer. Snål miks med andre ord.

Men selv om det vesle studentteatret i Tromsø bare har ei fartstid på fire år, er ikke den 14 manns sterke gruppa redd for å bryne seg på store temaer.

– *Titt Inn* handler litt om hvordan vi kommuniserer, om det meningsløse i hverdagslivets småsnakk, sier Gro Larsen Espelid fra Teater Kanel.

– Verden er sær. Hjernene vår er blinde for de store perspektivene. Hvert år dør det flere mennesker av selvmord enn i bilkrasj. Det

sier litt om at noe er galt. Vi tar oss selv alt for høytidelig, mener Instruktør Ingrid Stensen.

Håpet er at det skal skje noe med den som ser på – at *Titt Inn* gir rom for refleksjon, men Stensen mener også at stykket er veldig morsomt. Og ettersom *Svidd Neger*-produsent, Erik Smith Meyer, har bidratt, kan det raskt vise seg å stemme. For Teater Kanel er kosen det sentrale.

– Under hver eneste forestilling serverer vi kanel-te og skaper hyggelig stemning, lokker de.

Premieren er 14. november på Rådstua teaterhus i sentrum, og settes opp bare fire ganger fra til den 17. Med andre ord bør du kjenne din besøkestid og *Titt(e) Inn(om)*.

Tekst EIVIND BIERING-STRAND

Nå tar vi filmhelg

Som en saftig forsmak på TIFF heises flagget for Europeiske Filmdager, bestående av 11 filmer på tre dager. – Perler på snor mener arrangørene.

Mens vi taktfast teller ned til januar og Tromsø Internasjonale Filmfestival (TIFF), kan vi enn så lenge nyte en flott langhelg med fantastiske kvalitetsfilmer bestilt fra Europa

– Europeiske Filmdager er en liten forsmak på hva TIFF og alt snadderet som blir å finne der. Vi har samlet inn 11 filmgodbiter som er produsert i Europa de siste årene, og presenterer dem for publikum over tre dager denne helga, sier David Moen, leder i Tromsø Filmklubb.

Arrangementet er et samarbeid mellom TIFF, Tromsø Kino og Filmklubben, og filmene vises på Verdensteatret og Driv. Moen mener dette er flott mulighet til å se filmer som ellers aldri ville funnet veien til Tromsø.

– Vi er jo nesten sulteforet på god film her oppe, sukker han oppgitt og innrømmer dette tiltaket til en viss grad bøter på

PRISBELØNNET: *Pianisten* var en av fjorårets mest kritikerroste filmer. Har du ikke sett den, bør du benytte sjansen under Europeiske filmdager.

samvittigheten.

– Kvalitetsfilmer ala det som blir å finne på Filmfestivalen i januar, får dessverre ikke distriksjon i Tromsø pga av kapasitetsproblemer. Det er jo merkelig fenomen at slike filmer som *Pianisten*, et prisbelønnet krigsdrama av Roman Polanski, ikke har fått plass på kinoprogrammet dette året. Men når nybygget står klart neste år, blir det nok endring på sakene, håper han.

Perler på snor

Europeiske Filmdager har et variert program, med filmer som ikke har stort annet til felles enn at de er produsert i Europa og at de har høstet strålende kritikker, både i presse og på filmfestivaler i inn og utland. David Moen legger ikke skjul på at Polanskis *Pianisten* blir et høydepunkt for hans del, men det er også andre godbiter verdt å merke seg. For eksempel

multikunstneren Jo strømgrens regidebut *Mot Moskva*, en rufsete film om en sprø teatertrupp 'on the road', og klassikeren *Repulsion* av Roman Polanski.

Midt i premiererusen til megablokkbusterne *Matrix Revolutions* og *Kill Bill*, legger arrangørene med andre ord til rette for uhemmet fråtsing i film. Entusiastene anbefales å kjøpe filmpasset til 250 kroner, noe som gir fri adgang til alle begivenheter. Velger du derimot å se bare en eller to filmer, koster enkeltbillettene 60 kroner. Velbekomme.

**Tekst EIVIND BIERING-STRAND
Foto FILMWEB**

Programmet for Europeiske Filmdager:

Bortsett fra *Repulsion*, som også er en del av programmet til filmklubben, og vises på Driv, snurres alle forestillingene på Verdensteatret.

Fredag 7. november

- *Mot Moskva*, kl 17.00
- *Marie-Jo og hennes to elskere*, kl 18.45
- *Pianisten*, kl. 21.00

Lørdag 8. november

- *Offret*, kl 14.30
- *Napoleos nye klær*, 17.15
- *Magdalenesøstrene*, kl 19.15
- *Hundredager*, kl 21.30

Søndag 9. november

- *Magdalenesøstrene*, kl 15.00
- *Mannen fra Toget*, kl 17.30
- *Respiro*, kl 19.00
- *Heaven*, kl 21.00
- *Repulsion*, 20.00 (vises på Driv i 4. etasje)

Elliot Smith er død

Den begavede musiker Steven Paul (Elliott) Smiths (1969–2003) nylige bortgang rystet musikkverdenen. Han begikk selvmord og ble bare 34 år gammel. Som soloartist ga Elliott Smith ut fem studioalbum i tillegg til flere singler. Han fikk aldri noe stort kommersielt gjennombrudd, men mottok strålende kritikker for sin alternative folkrock og opparbeidet seg etterhvert en trofast fanskare. Elliott ble nominert til Academy Award for *Miss Misery*, hans musikalske bidrag til Oscar-vinneren *Good Will Hunting*. Da han døde, var Elliott i ferd med å spille inn sitt sjette album *From A Basement on the Hill*. Nå er han død, men musikken hans lever fortsatt, til minne om en stor kunstner. Hvil i fred.

Røyksopp lurte alle

For første gang på fem år gjestet de lokale superheltene Torbjørn Brundtland og Svein Berge i Røyksopp Tromsø. Og da som en hemmelig lureopptreden på mikroskopiske kaos, lørdag 25. oktober. Uten så mye som en liten notis i forkant dukket den verdenskjente duoen opp, som ved et trylleslag. Men jungeltelegrafene lynte over mobilnettet og på kort tid var Kaos fylt til randen av lykkelige mennesker som fikk overvære begivenheten. Likevel uteble hiter som *Poor Leno* og *Eple*. Røyksopp kjøpte kun et sett bestående av remixer og andre platesnurrerier. For noen luremus... Men hyggelig var det!

Solbrun Bertine tilbake i Tromsø

konsert 13. november kommer en solbrun Bertine Zetlitz til Tromsø for å spille på Collosseum. Hun har nettopp vært i Hellas på turné, og opplevd heltestatus blant elleville grekere i Athen og Tesalonikis.

– Det var helt vilt! Jeg ble virkelig motatt som popstjerne der nede. Det var morsomt å bli tatt så godt imot, og se et så overstrømmende publikum som det grekerne er.

– Hvorfor akkurat Hellas?

– Vi fikk høre at *Girl like you* var en stor sommerhit der nede, men jeg visste ikke hva jeg dro til. På et radioprogram spilte de hele plata mi i strekk, det var helt sykt, forteller en opplagt Zetlitz til Utopia.

Suksessen ga såpass mersmak at hun planlegger å reise tilbake i desember.

– Men det har hele tiden vært Norge som gjelder. Alt annet blir bare bonus.

Turen til Hellas ga Bertine overskudd til å gå på nok en turné i Norge nå i høst, en turné som går helt opp til Alta.

– Dette er en ren overskuddsturné, en oppsummering av hvor bra det har gått i det siste. Jeg er ikke helt klar for å legge det fra meg.

Hun gleder seg stort til å komme til Tromsø.

– Tromsø-konserten sist var en av de absolutt beste konsertene på hele den turneen, og det er ikke bare noe jeg sier, forteller Zetlitz, og ber om å bli trodd.

– Publikum var helt fantastiske sist! Det var også mange som ikke fikk billetter den

gangen, så nå får de muligheten.

Zetlitz har vært i Tromsø ved mange anledninger tidligere, og trives godt i Ishavsbyen.

– Jeg har vel spilt 5-6 ganger der oppe, og liker meg veldig godt hver gang. Collosseum virket som en veldig gjennomtenkt og fin plass, synes Zetlitz.

– Har du vært ute på byen i Tromsø?

– Nei, jeg har ikke fått opplevd utelivet hos dere enda, men jeg har ikke unngått å høre mye bra om det, så jeg skal prøve meg denne gangen!

Utopia hintet frampå om snø, sludd, is og vind, men Zetlitz lar seg ikke vippe av pinnen av den nordnorske vinteren.

– Er det kaldt der oppe? Jeg får ta med meg godt med klær, da!

Zetlitz har byttet ut besetningen fra forrige turné.

– Jeg har eksperimentert litt, og funnet den besetningen jeg liker best. Jeg har med meg Nikolai Eilertsen fra Big Bang på bass, Morten Qvenild, som har spilt med Nils Petter Molvær og Shining, på keyboard, Erik Holm på trommer og som vanlig Signe Stranger på kor.

Utopias anmelder var full av lovord etter den forrige konserten med Bertine Zetlitz. Vi får se om hun leverer varene nok en gang.

**Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND
Foto PROMO**

Nyfrelste djevler

konsert Vi kom i forrige nummer i skade for å skrive at Entombed spilte på Blå Rock 4. november. Dette var feil, vi hadde ikke fått med oss at konserten er flyttet til tirsdag 25 november. Men mens vi venter på Entombed kan vi kose oss med det nærmeste vi nordmenn kommer disse svenskene, nemlig The Cumshots. I skrivende stund har bandet nettopp (på timen) sluppet verket *Norwegian Jesus*. Og turneen *Norwegian Jesus Tour*, åpner i Tromsø med konsert på Blå Rock torsdag 6. november. Vi spurte gitarist og låtskriver El Doom om utviklingen siden debutplata *The Last Sons of Evil*.

– Vi har blitt et veldig mye bedre band siden sist vi var i Tromsø, og vi har turnert fryktelig mye siden forrige skive, sier El Doom, (Ole Petter Andreassen) som også spiller i band som Black Debbath og Thulsa Doom.

Musikken er fremdeles hard og brutal, og kan beskrives som en melodios blanding av band som Motörhead, Entombed og dødsmetall som Six Feet Under. Låtene er like harde som før, men refrengene er mer fengende og catchy enn før, noe som skyldes at de ønsker å utvide sine musikalske målgruppe.

– Vi har kommet opp med en del kommersielle refreng, det skal ikke bare være musikk for ekstreme metallfans, sier han og påpeker at han ikke ser noe problem i gå i en mer kommersiell retning.

Tekstmessig har de tidligere vært, i likhet med sitt sceneshow, veldig brutale.

– Denne gangen er det et religiøst tema som preger tekstene på skiva, sier Doom, eller Ollis som han heter blant venner, og

BEINHARDT OG UTAGERENDE: The Cumshots er ikke et band som stirrer på skoa sine. Bildet er fra Bylarm i 2001.

nevner at tittelen *Norwegian Jesus* gjen-speiler en knallhard kristen visjon. Dette fordi tekstforfatter og frontfigur Max Cargo (Kristopher Schau) har blitt fascinert av kristendommen, som kan skyldes hans påståtte jødiske bakgrunn.

Sceneshowet til bandet er beryktet. Det er sjelden at noen i bandet eller publikum kommer uskadd fra en konsert. At en bassist kommer stupende over publikum, gjerne med bass, hører ikke med til sjeldenhetene. Tilløp til voldelige utskielser og konflikter

mellom bandmedlemmene på scenen kan også forekomme. Dere er herved anbefalt, eller advart. Til å varme opp for seg har de fått Warpigs og Rocketboyz. Det blir garantert en bra kveld.

The Cumshots spiller på Blå Rock torsdag 6. november. Support: Warpigs og Rocketboyz. Inngangspenger: 120 spenn.

**Tekst GLENN FAGERVIK
Arkivfoto MORTEN ODDVIK**

Punkrock-profeter

konsert Fotballguruen Randi Leinans fotsoldater spilte uannonsert på Driv tidligere i høst, og viste svært lovende takter. Siden den gang har punkrockerne øvd inn en del nye låter som de skal fremføre i splitt med Taliban Airways på Kaos torsdag 6. november.

– Vi er forut for vår tid, og derfor vanskelig å sette i bås, hevder låtskriver Alexander, som ellers kan informere om at låtene handler om det personlige kaoset som oppstår som følge av å konsekvent gjøre destruktive valg.

– Konserten på Driv var mer en slags øvelse i å stå på scenen. Denne gangen er vi mye mer selvsikre.

Vokalist Gunnar lover fullt kjø, og sceneshow.

– Det blir punk rock, og alt som hører med. Vi tror også at dette er verdt å få med seg.

Tekst ANDREAS MYRVOLD

UiTø og HiTø elsker film

Derfor har Universitetet og Høgskolen nylig etablert en samarbeidsavtale med Tromsø Internasjonale Filmfestival (TIFF) til verdi av 184 000 kroner. Avtalen er en fortsettelse av samarbeidet som har vart siden 1998. Utdanningsinstitusjonene mener det er viktig å støtte opp om kulturen og den svært betydningsfulle filmfestivalen, der studenter utgjør hoveddelen av tilskuerne. – Vi bruker festivalen for å profilere Universitetet og Høgskolen. Beløpet vi har betalt, sikrer oss at logoene våres vises før hver film, og i alle offisielle sammenhenger ved TIFF. Dette vil gi en gevinst for både studenter og ansatte, sier informasjonsdirektør Morten Thoresen ved UiTø til Utropia.

Brunosten lever evig!

Det velsmakende bursdagsbarnet kan i disse dager feire et storslått jubileum. 140 år siden er det budeia Anne Hov, nærmest ved en tilfeldighet, tilsatte ekstra fløte i den tradisjonelle osten og skapte et produkt som knapt kjenner sin like når det gjelder suksess på det norske markedet. Men veien har ikke vært enkel. Både næringsmiddeltilsynet og Fedon Lindberg har gjort sitt beste for å stikke kjepper i hjulene til det gode pålegget. Brunosten er likevel mer populær enn noen gang, kanskje spesielt ettersom Ole Gunnar Solstjær har markert sin støtte. Vi gratulerer jubelanten og håper på 140 nye år på brødiskiva.

Ab Via

Volvo-fly?

Ikea har varslet at de vil åpne egne flyruter for å bringe møbelkate tromsøværingene til nærmeste Ikea-sjappe for å handle til huset. Med Norges bilpriser, når skal Volvo sette opp egne fly til Sverige for å kjøpe biler?

Lidlse

Den tyske matvaregiganten Lidl er i ferd med å etablere seg i Norge. Så nå slipper vi å kjøre til Sverige for å kjøpe billig og bedervet kjøtt.

Ab vias studentpolitikk-ekstra

Motstand mot motstand

– Vi er mot Ryssdal, skolepenger, krig, terrorisme, Bush, Bondevik og Sharon. Og Tor Arne Mørskogen. Henta fra SSLs uoffisielle kampprogram.

Moderat avis

– Utropias fortid som rød avis er i ferd med å svinne hen og gå over i historiebøkene, hevder en observant innringer, som til sin store forskrekkelse oppdaget et sammenfallende argument i valgkampsakene til Moderat liste og forrige Utropias leder. At Moderat liste gar til valg på å fjerne seg selv er det ingen som kommenterer.

Utropia til neste år

Siste nytt fra urnevalget: SSL ligger an til å få 87,3 prosent av stemmene og 8 av ti representanter. – Vi har vel egentlig ikke lov til å være misfornøyd med dette, selv om vi gjerne skulle hatt alle mandatene, heter det i en tekstmelding fra partiets sentralkomite.

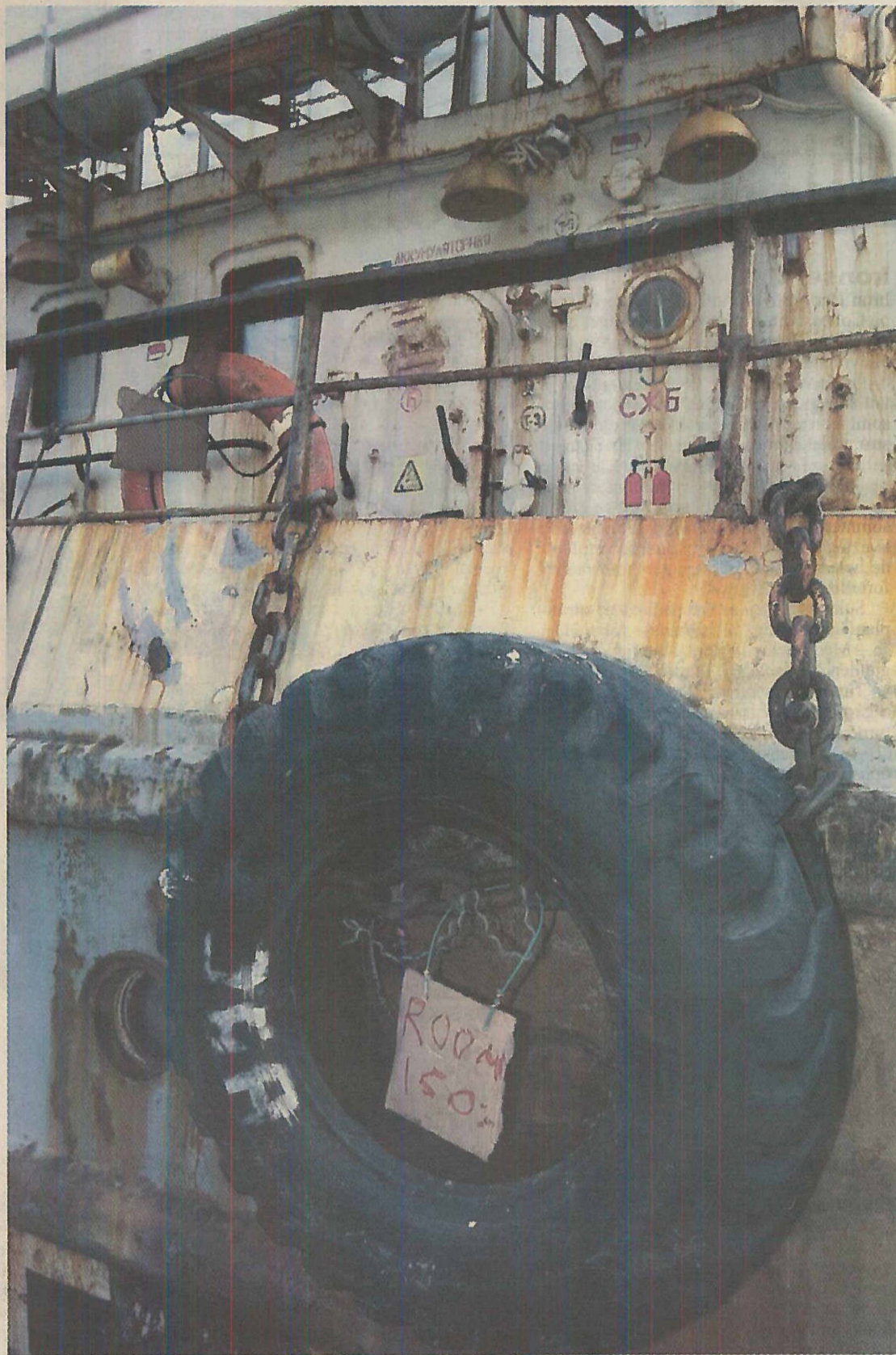
Utropia om syv år

Nok en gang braket SSL og Moderat liste sammen i en heftig ordveksling på 60 Minutes i går kveld. – We don't like you, sa SSL-leder Jarle Henrykksen til en lamslått Moderat-topp (eller Conservation party-party) som det heter i USA) Thea Agate Maurslukar. – We'll never forget what you did to us, sa hun til Morley Safer med pipestemme.

Utropia om fjorten år

Ryktene om at forholdet mellom SSL og Moderat liste skal ha blitt litt varmere i det siste, viser seg å være stert overdrevet. – Slapp av. Vi er bare kompiser i fylla, uttaler listetopp og lederaspirant i SSL, Tarjei Hoksund.

(Ab via-redaksjonen lover at neste utgave skal være klinisk fri for SSL og Moderat liste. Kanskje.)

LEDIG ROM: Forrige utgave hadde vi bilde av den *mystiske postkassen*, som senere viste seg å være del av en omfattende LO-aksjon for bedre boligforhold blant studenter. Her presenterer vi løsningen. Skipet *Komarno* ligger ved Mack-bryggeriet og annonserer ledig rom ombord for bare 150 spenn! Om skutas indre står i stil med det ytre, vites ikke. Men det var hvertfall pokker så billig!

Foto THOMAS METZ

Opptur

TIL

Hva kan man si? Endelig seiret rettferdigheten i fotballen, og TIL berget plassen til ellevill begeistring for Tromsøs innbyggere. Vi gratulerer!

Ansiktet til Nordmark

Ikke for å helle salt i såret, men det var litt godt å se Ivar Morten Nordmark, traust nordlending med pedagogiske gudegaver, stå å motta beskjeden om at TIL hadde scoret.

Nedtur

Konsertene på Driv i det siste

Synd at så få mennesker tok seg tid til å overvære Askil Holm, Lorraine og Tre små kinesere på Driv. Begynner tromsøpublikummet å få for mange konserter å velge mellom?

Zoom ut

Zoom kommer ikke til Tromsø i år. Fy, Egon.

Dikt til deg

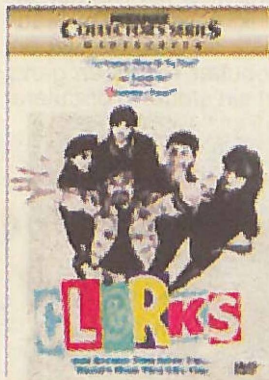
They fuck you up, your mum and dad.
They may not mean to, but they do.
They fill you with the faults they had
And add some extra, just for you.

But they were fucked up in their turn
By fools in old-style hats and coats,
Who half the time were sappy-stern
And half at one another's throats.

Man hands on misery to man.
It deepens like a coastal shelf.
Get out as early as you can,
And don't have any kids yourself.

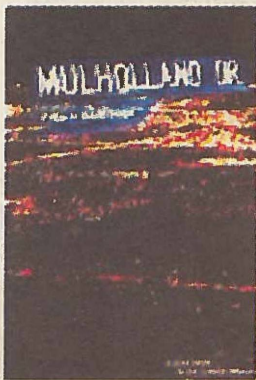
Philip Larkin - *This Be The Verse*

I DVD-Spillern

Clerks (1994)

Denne vesle latterbomba er et funn av en film. Selv om Kevin Smith produserte den på mikrobudsjett, er *Clerks* likvel lysår av intelligens framfor tilsvarende filmer med gigantiske blockbuster-budsjett. Språket er eplekjekt, banningen svinaktig, og filmet i svart hvitt blir *Clerks* et stygg-skittent, men jævlig morsomt nøkkelhull inn til arbeidsplasser der de ansatte virkelig hater jobben sin. I beste sit-com-stil samtales det om alt fra kjærlighet til Star Wars og livet generelt, bare akkompagnert av absurde situasjoner rundt og i den lille sjappa. Figurene Jay og Silent Bob er helt ubetalelige. En film som aldri går ut på dato. Sitat: "I'm not even supposed to be here today!" – Dante.

Mulholland Drive (2001)

Denne godbiten er som David Lynch selv sier, en kjærleikshistorie fra drømmenes by, L.A. Men selvsagt ingen normal historie. Her trækker han opp igjen sporene fra *Twin Peaks*, med dyptloddende stemninger, visuell briljans og fantastisk bra skuespill. Første halvdel er logisk og forståelig, mens Lynch i den siste delen brekker handlingen fra hverandre og skaper et univers som er så surrealistisk og sykt at selv Einstein ville fått problemer. Filmen er til tider veldig ubehagelig, men likevel ufattelig deilig, sensuell og satirisk. Egentlig er ord overflødige. Du kommer ikke til å skjønne en dritt av *Mulholland Drive*. Den må bare svelges og nytes, gjerne ti ganger på rad.

Romeo, oh Romeo!

teater Det er lite en kan skrive om *Romeo og Julie* som ikke er skrevet allerede. Ikke engang under den første oppføringen i 1591 var den en fremmed historie. Shakespeare var ikke akkurat kjent for å skrive originale plotlinjer, og var dermed så heldig at copyrightregler ikke var gjeldende i det elisabethanske enevælde. Til og med det vi oppfatter som klisjeer 400 år etter, var allerede velkjente og forventede klisjeer hos datidens publikum. Så hva er det med *Romeo og Julie* som fanger interessen hos det desentivisererte, moderne publikumet, som får nok klisjeer gjennom reality balubaen på TV Norge?

Vel la meg se: den er en spennende, sprudlende, fabelaktig, velskrevet, veltalende, dynamisk, sensuell, erotisk blodig, åndelig, kroppslig, urettferdig, rettferdig, usannsynlig, realistisk, uforutsigbar, forutsigbar, komisk, tragisk historie om vennskap, svik, kjærlighet, hat, forfengelig, hjelpsomhet, intriger, medmenneskelighet, umenneskelighet, profitt, kapitalisme, vold, lojalitet, valg, lidenskap og død.

Dette er den dampende bollen av fascinerende menneskelighet servert med det velkjente Shakespeare språkkrydderet. En menneskelighet som ikke har lært noe på 400 år. Gå, se og lær!

Tekst MAJA SOJTARIC

KLASSIKER: Forget Farnen, Shakespeare is in town!

Naken

teater Joyce Carol Oates er en av de mest anerkjente forfatterne dagens USA. Hun har sprutet blekk på nok sider til å holde kaffebordene dine oppe i en evighet. Noveller, romaner, skuespill og et bredt utvalg i artikkelmateriale gjør henne til en av de mest produktive nålevende forfatterne. Hun har skrevet omfattende verk om den amerikanske populærkulturen og menneskets fascinasjon av vold og det groteske. *Naken* (I stand here naked) er et av hennes 30(!) skuespill. I det tar hun opp et tema som har preget mye av hennes forfatterskap, nemlig kvinnen. Hun er en forfatter som skildrer karakterer på en særegen måte, og er opptatt av på godt og vondt å gi kvin-

ner en dybde som ofte uteblir i den kanoniserte litteraturen. I dette stykket skriver hun om flere stereotypiske forestillinger om kvinnen, men gir disse kompliserte og flertydige egenskaper. Så får vi se hvem bla. en anorektiker, en alenemor, en karrierkvinne, en grå mus og en horunge kan være hvis man vil se etter. Og det er hele poenget. Å se etter mennesker i de stereotype figurene. Å se det nakne mennesket. Hege Aga Rogstad spiller alle rollene i denne oppsetningen.

Tekst MAJA SOJTARIC
Foto OLA RØE

ONE-WOMAN-SHOW: *Naken* er enda en moderne storsatsning fra Hålogaland teater.

Hysteria

Sjøsprøyt "Hysteri (af græsk *hysteria*: livmor) betegner i dagligtale en nervøs sindstilstand, der præges af stærk lunefuldhed, mangel på beherskelse og tilbøjelighed til at overdrive virkelige lidelser" (Pax lex).

Historien er hysterisk, og historien gjentar seg. Hysteri er herlig og vi er alle hysterikere. Vi skriker besvergelses av styggeste merke mot våre medmennesker, sparker i stykker stoler, river av oss håret og lager baluba om den minste ting, gjerne noe vi har sett på TV. Det er som mentale epidemier, som globale farsotter inni hodene våre; Hysteriet er en åndssvak satan som tar bolig i oss og voldtar forstanden.

"Stemningene og meningene skifter så at sige med vejr og vind, og hysterikeren mangler evnen til aktiv koncentration og udholdenhet". Med vær og vind ja, akkurat som vi tenkte. Det folkelige hysteriet er så og si sveiset sammen med søppelkulturen og utløses med stor forutsigbarhet av det meste som innholder pene ansikter, sleske smil og penger. Harry Potter, David Beckham, radikale biskoper, UFOer og selvsagt IKEA ligger alle nært opp til hysteriets kjerne. Men disse tilhører overskuddshysteriet. Det meningsløse oppstusset over fenomener som ikke betyr en jævla dritt, men som likevel har stolte tradisjoner i folks bevissthet.

Dødsangsten er en annen historie. Alle husker hvordan sola nylig gikk amok, eksploderte, og sendte gasskyer i en ufattelig størrelsesorden mot jorda. Satellitter ble slått ut, mobilnettet ble lammet og passasjerfly falt ned som døde spurver. Trodde vi. Resultatet ble jo bare ekstra fint nordlys.

Når naturen gjør noen uventede krumspring, starter umiddelbart skjelvetoktene.

Hysteriet er også kjønnsbetinget, kan vi lese: "En hysterisk kvinne – begrebet anvendes næsten udelukkende om kvinder – er en kvinne som er teatralisk, dramatisk, opfarende og upålitelig".

Under kommersielle sammenkomster av typen IDOL, er det nesten skummelt hvordan eksemplarer av arten jente høyrestet erklærer sin parringsvillighet overfor tilfeldig masseproduserte sexsymboler, som feks Kurt Nilsen. Og *Ringenes Herre*-hysteriet er et strålende bilde på det motsatte: Hvordan eksemplarer av arten godt voksne menn, velger å sette opp basecamp utenfor en kino og så ligge på lur i flere uker for å sikre seg muligheten til å bli de første i verden til å se en overhypet fantasisaga med en hårete nisse i hovedrollen.

"Selv om hysterikeren er intelligent, kan han unnlade at se de mest åbenbare sammenhænge, og han vil derfor ofte fremtræde som naiv og drengagtigt troskyldig".

Og selvsagt er det mange som tjener penger på hysteriet.

Men det er annen historie.

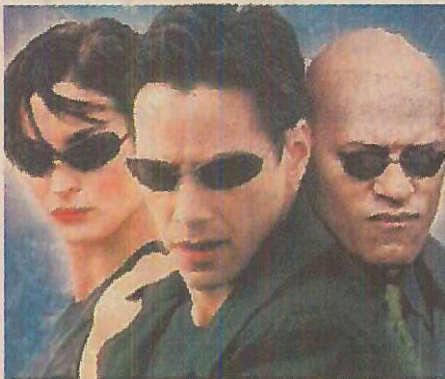
Tekst EIVIND B

Just because I don't care doesn't mean I don't understand!

– Homer Simpson

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Onsdag 5.11

Norgespremiere: The Matrix Revolutions

Fokus Kino. Avslutningskapitlet i den epokegjørende sci-fi sagaen om menneskets kamp mot maskinene. Zion invaderes, vår eksistens trues og Neo er det siste håp. En transcendental skjebnereis i brytningspunktet mellom drøm og virkelighet.

Teater: Gagaringata
Kulturhuset, kl. 19.30 Billettpris kr 200/100

Torsdag 6.11

Konsert: Taliban Airways / The Randi Leinan PunkRock Orchestra

kaos. Fantasien skorter det tydeligvis ikke på når det gjelder bandnavn. Om musikken står i stil kan du finne ut ved å løse billett til 30 rubler..

Konsert: CC Cowboys
Driv, kl. 23.00. Gamle sanger om igjen, pluss noen nye, fra skiva *Lyst*. Trivelig gjenforening i nostalgis tegn.

Teater: Naken
Kulturhuset, Lillescenen, kl. 21.00. Tankevekkende stykke av Joyce Carol Oates, om det å være jente, ta utradisjonelle valg og hva det fører til. Godbit dette. Billetter: 150/100

Seminar: Internasjon
Tvibit, kl. 20.00. Verdenshandel og globalisering kontra utvikling, er et evig hett tema som her skal diskuteres ved representanter fra Kirkens Nødhjelp og Globaliseringskonferansen i Oslo.

Teater: Audition
Teaterloftet, kl. 12.00/18.00. Festlig parodi på realityserier, laget av elever på praktisk estetiske lærerutdanning (Pelu3) ved HiTø. Billetter: 50/30

Teater: Gagaringata
Kulturhuset, kl. 19.30 Billettpris kr 200/100

Fredag 7.11

Filmglede: Europeiske Filmdager
Verdensteatret hele dagen. Som en fløtemyk forsmak på TIFF rulles det ut 11 kvalitetsfilmer fra hele Europa - hele helga! 11 filmer som skummer kremen av den resterende søppelsmørja. Friskt tiltak du ikke bør gå glipp av. Billetter 60/250(festivalpass).

Teater: Audition
Teaterloftet, kl. 12.00/18.00. Billetter: 50/30

Teater: Gagaringata
Kulturhuset, kl. 19.30 Billettpris kr 200/100

Teater: Naken
Kulturhuset, Lillescenen, kl. 21.00.

Fredagsquiz
Driv, kl. 20.00. Bryn hjernen din mot andre hjerner i en beinhard konkurranse-situasjon. Lykkes laget ditt, kan dere praktisk talt bade i gratis øl.

Circus Maximus
Studentsamfunnets o' store happening fra klokken 22:30 i fjerde etasje på Driv. Forvent masse liv, hæla i taket og gale mennesker på scenen. Det beste av alt er at hele herligheten bare koster ynke-

lige 30 kroner.

Lørdag 8.11

Filmglede: Europeiske Filmdager
Verdensteatret hele dagen. Billetter 60/250(festivalpass).

Teater: Gagaringata
Kulturhuset, kl. 19.30 Billettpris kr 200/100

Teater: Naken
Kulturhuset, Lillescenen, kl. 21.00.

Filmklubben: Offret
Verdensteatret, kl. 14.30. Andrei Tarkovskijs siste film før han døde, er en estetisk fullkommen og metafysisk beretning om den brokede Alexanders møte med 3. verdenskrig, og hans ultimate offer for å redde verden.

Søndag 9.11

Filmglede: Europeiske Filmdager
Verdensteatret hele dagen. Billetter 60/250(festivalpass).

Filmklubben: Reulsion
Driv, kl. 20.00. Roman Polanskis nerveslitende mesterverk.

Mandag 10.11

Blopp blopp: Dykkerkurs
Dykkersenteret, kl. 17.00. Vi du sjøpølsene og blekkspruten nærmere i sømmene eller kanskje finne skjulte skatter på havets bunn, kan dette grunnkurset i dykking være noe for deg. Ring 77 69 66 00 for påmelding.

Tirsdag 11.11
Lek og lær: New Amigos språkcafé
Driv, kl. 16. Revolusjonerende konsept som har tatt verden med storm. Drikk en øl, kast en terning og lær deg et språk. Her treffer du språk-kåte venner fra hele verden.

Rock 'n' Roll: Byens beste JAM
KAOS. Vil du være rockestjerne for en kveld - KAOS er stedet!

Teater: Naken
Kulturhuset, Lillescenen, kl. 21.00.

Onsdag 12.11
Teater: Naken
Kulturhuset, Lillescenen, kl. 21.00.

Torsdag 13.10
Teater: Romeo og Julie
Kulturhuset, kl. 19.30. Riksteatret sørger våte blikk og klamme hender i denne nyoppsetningen av Shakespeares mest berømte stykke. Hjerte, smerte og lidenskap handler det om. Ungdommelig begjær og udødelig kjærlighet. Billetter 230/125. Must see!

Konsert: Bertine Zetlitz
Strøket, kl. 22.00. Norges ukronede popdivadronning setter lyd og farge på den nordnorske høstnatta, med sensuell stemmeprakt og makeløse melodier som klør under føttene. Unn deg en time med Bertine.

Konsert: Idiamean + Rocketboys
Driv, kl. 21.00. Hardrock- og postgrungebandet Idiamean (tidligere Rhinosauro) spiller beinhard balleknuser-rock i frydefulle variasjoner. Vil sammen med lokalhelte Rocketboys sprengre trom-

mehinnene dine og lage jordskjelv på Driv. Diggbart! Billetter 60/40

Teater: Naken
Kulturhuset, Lillescenen, kl. 21.00.

Fredag 14.10

Fyrverkeri: Smellogbang!
Store Aud. Realfagsbygget, kl. 15.15. Innendørs fyrverkeri i regi av kjemiforeninga Ester og den fryktede Dr. Ed Huff. Etterfølges av saftig pizzamøte i kantina. Det garanteres eksplosiv underholdning og mye moro.

Teater: Naken
Kulturhuset, Lillescenen, kl. 21.00.

Standup jeeey yah!: Komiske leker
Kulturhuset, kl. 19.00 og 22.00. Vil du se Harald Eia, Bård Tufte, Jonas Rønning og Åsleik Engemark leke apekatt? Dette er sjansen! Prisen er dog satt til studentfiendtlige 320,-

Lørdag 15.10
Teater: Naken
Kulturhuset, Lillescenen, kl. 21.00.

Filmklubben: En tid for fulle hester
Verdensteatret, kl. 14.30. Formfullendt skildring av familieverdier fra det karrige fjellandskapet i Kurdistan.

Søndag 16.11
Filmklubben: Reisen til Kandahar
Driv, kl. 20.00. Dokumentar/fiksjon om grusomhetene Talibanregimet i Afghanistan påførte sitt folk.

Mandag 17.11
Blåmandag
Redselsfull dag hvor måsene tuter og himmelen spruter. Det er nok best å holde seg hjemme.

Tirsdag 18.11
Lek og lær: New Amigos språkcafé
Driv, kl. 16. Revolusjonerende konsept som har tatt verden med storm. Drikk en øl, kast en terning og lær deg et språk. Her treffer du språk-kåte venner fra hele verden.

Rock 'n' Roll: Byens beste JAM
KAOS. Vil du være rockestjerne for en kveld - KAOS er stedet!

Utopia

UT

KULTUR
& FRITID

*I prayed the Lord...
But the Lord didn't answer*

Indianeren Oku skriver fortrøstningsfulle tekster.

Manga på norsk
side 14

Idol fra
innsiden
side 12 - 13

Møt en gal
indianer
side 10 - 11

Film!
side 7

Fargerik
høgskole
side 8